

REFERENCIÁS KÖZLÖNY

1939 március hó

XIX. évf.

TARTALOM:

Terciárius naptár.

Árván . . .

Pálffy Erzsébet grófnő: Szent Antal
tisztelete.

P. Roznik Raynér OFM: Krisztus
közelében.

P. Ambrus Máté OFM.: Fr. Nárcisz
citerája.

P. Juhász Vince OFM.: Egy szent-
ségimádó holttetem.

Terciárius hivatás.

P. Kaizer Nándor OFM.: A Fehér-
egyház Óbudán.

A Szentsír őreinek szenvedései.

Franciska nővér: Marika kíváncsi.

K. R. Zita nővér: Figyelem és fe-
gyelem.

Pálffy Erzsébet grófnő: Alvó lelkek.

Zarándok: A jövő távlatai.

P. Majsai Mór OFM.: A terciárius
és a vallásos egyesületek.

Rendi élet.

ÁRVÁN

maradtunk. Jézushoz tért meg Atyánk. Nincs, aki mondaná: Eljöt-
tetek ide az atyai házba, és mi szeretettel fogadunk benneteket. . .
Mosolya mindnyájunkat megvigasztalta, atyai szíve valamennyiünk-
ért megértően dobogott, sőt ahol baj volt, ott igyekezett anyagiakkal
is segíteni. Mi is úgy éreztük, hogy haza megyünk, amikor a Vatikán
ősi falai közé vonultunk és vártuk az agg Szentatyát. Milyen jólesett,
amikor lejött közénk és egy-egy kedves szóval sebeket gyógyított. . .

Hogy valóban Atyjuknak érezték a hívek, mutatja az az óriási
felvonulás, amelyben milliónyi lélek búcsúzott el XI. Pius pápától.
Hiszen maradhat-e a szeretet viszonzatlanul? Elfelejthetik-e a népek,
hogy a Szentatya kétszer is felajánlotta életét a világ békéjéért?
Még utolsó szavaiban is „Béke . . . béke . . . Jézus . . . Jézus! . . .“ a leg-
nagyobb kincsért: a nemzetek közötti szükséges kölcsönös megértésért,
szeretetért és a lelkiismeretek békéjéért könyörgött!

Mint Jézus Krisztus földi helytartója folyton hallotta a menny-
bement Megváltó utolsó szavait: Menjetek az egész világra és hirdes-
sétek az Evangéliumot minden teremtménynek! . . . A nemzetek meg-
térítésének hatalmas apostolsága azonban olyan hihetetlenül nagy
feladat, hogy arra kevés a papság és a szerzetesek legnagyobb erőfe-
szítése is. Igyekezett tehát minél több munkást szerezni az Úr Jézus
aratásába. Az újonnan megtért népek fiait is bevonta nemcsak az
apostoli munkába, hanem a saját népük irányítását is törekedett rá-
juk bízni: sok bennszülött püspököt szentelt vagy szenteltetett.

A régi katolikus országok híveit pedig felszólította, hogy férfiak
és nők egyaránt sorakozzanak fel a püspökök és papok irányítása
alatt abba a nagy táborba, amely Katolikus Akció néven mindenkit
a tehetsége szerint lehetséges munkára hív és nevel Krisztus országá-
nak érdekében. És a lelkek megértették szavát. Szinte máról-holnap-
ra új munkaterek nyíltak és azokon evangéliumi szellemű segítők
jelentkeztek. Az emberek kezdtek egymásra találni és rájöttek arra,
amit Szent Ferenc Atyánk nyomán fiai régóta hirdetnek: Úgy szüle-
tik meg az igazi béke és az együttműködés az emberek között, ha az
egy-egy osztályok között az ellentéteket, vetélykedéseket, a szegény és
a gazdag, az egyszerű és művelt között tátongó űrt betölti a krisztusi
szeretet.

Krisztus békéje Krisztus országában csak úgy valósulhat meg,
ha ez a szeretet nem érzélgés, hanem irányító erő, és mindenkinek

meg akarja adni a magáét: a munkás megkapja a maga méltányos bérért, hogy emberi méltóságának megfelelően élhessen, ha hozzáértően és lelkiismeretesen teljesíti kötelességét. Hiába azonban minden kísérlet, ha a forrás romlott. Azért a családi szentély tisztaságát és a házasság szentségének krisztusi alapokon álló méltóságát is törekedett helyreállítani. Ezt megint csak nem képzelhette el másképpen, mint úgy, hogy a lelki alapok mellett adjuk meg az anyagiakat is. Így a gyermekek megfelelő nevelése se képez majd megoldhatlan kérdést, és a szülők annál nagyobb örömmel fogadhatják Isten áldását: a gyermekeket.

Tudta, hogy ezek a nagy elgondolások bátor katonákra szorultak, és csak az evangéliumi szellem egyszerű és igénytelen harcosai által valósíthatók meg. Azért sürgette állandóan Szent Ferenc szellemének minél következetesebb megvalósítását, különösen a terciárius élet őszinte gyakorlása által. Maga is ilyen szerényen rendezte be hállós szobáját, és szerette volna, ha „testvérei“, a terciáriusok még nagyobb odaadással és áldozatos apostolkodással dolgoztak volna eszményei megvalósulásáért! Valljuk meg, hogy ezen a téren nem váltottuk valóra mindenben a Szentatyának belénkhelyezett reményeit... Hogy mi volt ennek az oka, arról gondolkodjék minden terciárius község... és javítsuk ki a hibákat!

Árvák vagyunk! Kérjük Istent, hogy elköltözött Atyánkat jutalmazza boldog örökkévalósággal, és helyette küldjön újat, aki majd vezet bennünket Jézus nyomdokain.

Amíg mi bőjtölünk, a szegények örüljenek.

Kis társaság volt együtt, nagyobbrészt rokonok, köztük egy fiatal pap, akit Rómában szenteltek.

— Együnk, igyunk — mondta vacsoránál az egyik férfi. — Három nap mulva megkezdődik a bőjt, vegyük ki a részünket a jóból, amíg lehet.

A fiatal pap lopva körüljártatta tekintetét, mintha számbavenné, megkockáztassa-e az ajkára kívánczó szavakat. Miért ne?

— Érdekes, — jegyezte meg jó hangosan, hogy ráfigyeljenek, — az első keresztényeknél a bőjt szoros összefüggésben állt a felebaráti szeretettel... Ami a bőjt folytán megmaradt, akár pénz, akár élelmiszer alakjában, azt a szegényeknek adták. Akadtak olyanok is, akik több napon keresztül kenyéren és vizen éltek, hogy a megtakarított pénzt odaadhasák valamelyik szűkölködő hívőnek... Hát nem szép ez?... A nagybőjt a megújulás ideje, de azt is jelentheti: újuljunk meg a szeretetben!... Nem próbálnátok meg ti is... Ha nem is a kenyéren-vízen élést, hanem úgy, hogy adjátok oda a nagybőjtben a szegényeknek legalább azt a pénzt, amit szórakozásra, alkoholra, dohányra, mozira, szépitőszerekre kiadtok.

Szent Antal tisztelete.

Irta Pálffy Erzsébet grófnő.

Hogy mennyi gondom és lelkiismeretfurdalásom volt már nekem Szent Antal miatt, — annak a jó Isten a megmondhatója!
Az elején kezdem.

Amikor fiam a világháborúba ment, kardjának markolatába beleforsztattam egy Szent Antal érmecskét. Az Il Santo meg is védte drága gyermekemet. Egészségesen került haza a nagy világégből, pedig nem egyszer forgott halálveszélyben. Ekkor ígéretet tettem, hogy hálából terjeszteni fogom Szent Antal tiszteletét. A jó pozsonyi ferences atyák lehetővé tették, hogy ígéreteimet a régi „Hirnök“ hasábjain be is váltsam.

Néhány esztendővel később lekerültem Rómába. Egy ferences pártfogóm tanácsára felajánlottam a terciárius XI. Pius pápának Szent Ferenc könyvem a vatikáni könyvtár számára. Amikor az ezt követő audiencián megállt előttem a Szentatya, nyájas köszönő szavak után így szólt:

— Most aztán meg kell írnia Szent Antal életét is... Terjessze tiszteletét!... Áldásomat adom munkájára!

Mondanom sem kell, milyen boldoggá tett óhajta. Nagy lelkesedéssel fogtam az íráshoz. A könyv el is készült...

Igen ám, de ezzel nem lehetett megállnom. „Terjessze tiszteletét“ — visszhangzott lelkemben a pápa lágy, melódikus hangja. Gondviselészerűnek tűnt fel előttem, hogy ebben az időben a *Keddi Posta* főszerkesztője felkért, írjak a lapjába Szent Antalról „kis virágokat“, fioretiket...

Sajnos, örömöm nem tartott soká... Két év múlva megszűnt a *Keddi Posta* és én hajléktalanul maradtam Szent Antal „virágaimmal“...

Sok mindennel próbálkoztam, semmi sem sikerült. A végén kénytelen voltam kiegyezkedni Szent Antallal, hogy hallgatásra lévén kárhoztatva, szóval teszem, amit tehetek és havonta egyszer, keddi napon misét mondatok tiszteletére.

Nem tagadom, fájt a hosszú évek hallgatása... Annak, aki megszokta gondolatait papírra vetni, nem igen megy a beszéd... Félszeg és ügyetlen... Aztán a lelkiismeretem is nyugtalankodott: megígértem... a pápa is óhajta...

A pápa óhajta!... Ez a gondolat újult erővel támadt fel bennem azon a napon, amikor a rádiót bekapcsolva hosszú, gyászos harangzúgás ütötte meg fülemet és egy meghatott hang bement: Meghalt XI. Pius pápa... Elsirattam. Felidéztem azokat a kedves emlékeket, amik a felejtetetlen megboldogulthoz fűztek... Az audienciákat, a Szent Péter bazilika szertartásait, azokat a bensőséges apróságokat, amiket bizalmasaitól megtudtam... És lelkem mélyén tisztán, világosan felcsendült lágy hangja: „Terjessze Szent Antal tiszteletét!... Áldásomat adom munkájára!...“

Az emberi természet közös vonása, hogy a megboldogultak óhaját szentnek tartja. Én is így voltam vele. De?... A Szentatya közbenjárását fogom kérni — villant fel bennem a mentő gondolat. A mi jó Atyánk bizonyára ott van már a mennyország boldogságában és hiszem, hogy híveiről ott sem feledkezik meg. Sőt talán még nagyobb szeretettel esedik értünk... Imádkoztam: Szentséges Atyám, te látod, én lennék a legboldogabb, ha írhatnék Szent Antalról... Kérlek, eszközöld ki a jó Istennél, hogy megtehessem...

Hogy történt, mint történt, nem fontos. Hiszen a legnehezebb dolgok is úgy leegyszerűsölnek, ha irányításukat Isten veszi a kezébe. A való az, hogy írhatok Szent Antalról. Írhatok az én bájos páduai Szentemről. Terjeszthetem tiszteletét lapunk hasábjain.

— De hát szükséges ez? — kérdezhetnék egyesek. — Hiszen Szent Antalt mindenki tiszteli!

Igen is, nem is.

Szent Antalt mindenki tiszteli, még azok is, akikről fel sem tétélez-tük volna. Ez így van. Nemrégiben magam is tapasztaltam.

Még az ősszel, amikor még óráról-óra fájtunk, hogy kitör a borzalmas világháború és a mi kis falunk is tele volt remülettel: ágyudörgés, gépfegyverropogás hallatszott az alig három kilométerre lévő cseh határról, az emberek lázasan ásták légítámadás esetére a fedezékeket és a fiam is megtette végső intézkedéseit háború esetére... Szent Antalhoz fordultam. Most sem hagyott cserben. A vészterhes napok múltával elhatároztam, hogy hálából egy kis anyagi segítséget nyújtok egy rászorulóknak, és megírom az illetőnek, hogy ezt Szent Antal nevében teszem és kérem, tisztelje ezután ő is a kedves Szentet... A segély és a levél elment egy fiatal, állástalan orvos címére. Igen becsületes, derék ember. Ő is bevonult. És amint kerülő úton megtudtam, legénységi állományban szolgált, mert szerénységből nem hozakodott elő, hogy diploma van a zsebében. Egy kicsit féltém, hátha rossznéven veszi soraimat. Az ilyen fiataloknál sohasem lehet tudni. Néhány nap múlva megérkezett a válasz. Hálás köszönőszavak és a végén — erre igazán nem számítottam — e megjegyzés: „Szent Antalnak régi tisztelője vagyok és ezentúl még inkább az leszek!... Már sokszor fordultam hozzá és megsegített!”

Hát igen. Szent Antalt mindenki tiszteli. Még a nemkeresztények közül is sokan: zsidók, mohamedánok, buddhisták...

Ha azonban közelebről vizsgáljuk ezt a tiszteletet, kiderül, hogy bizony néha igen elégtelen alapokon nyugszik. Egyszer a vonaton szobalegyedtem egy hölgyel. Külföldi festőművésznő volt. Amint szavaiból kivettem, vallásos. Vastag láncszemekből font karkötőjén egy kis Szent Antal-érmét viselt. Kérdésemre mosolyogva felelte, hogy Sant Antonio meg ő nagyon jó barátok!... Csak úgy véletlenül kicsúszott a nyelvemen, tudja-e, ki is az a Sant Antonio? Hogyne! — válaszolta leplezetlen büszkeséggel: — Az a bizonyos ferences barát lilommal, meg a kis Jézussal. Ha az ember kér valamit tőle, mindent rendbehoz... Az elvesztett dolgokat is csodálatosan megtalálja!... A mi társaságunkban csak úgy említjük: „a slendriánok védőszentje!”...

Sajnos, ez így van. Ezren vannak az ilyen Szent Antal „tisztelők”... Már pedig helyesen tisztelni valakit csak úgy lehet, ha ismerjük és nem csak annyit tudunk róla, hogy „az a bizonyos ferences barát”...

Aztán, ha valakit tisztelünk, önkéntelenül iparkodunk utánozni, követni, enélkül tiszteletünk sekélyes, érdemtelen... De lehet követni azt, akiről jóformán semmit se tudunk?

Nem, nem. Szent Antal tiszteletének mélyebben kell gyökereznie szívünkben. Ismernünk kell, amint a testvérünket, barátainkat is ismerjük. Úgy érzem, XI. Pius pápa is így gondolta...

Szeretnék élethű képet festeni Szent Antalról, úgy hogy előttünk álljon a kor, az ország, a városok, amelyekben élt s ebből a keretből kiragyojjon az ő bájos, vonzó alakja. Sorba fogom majd venni a fontosabb állomásokat: Lissabon, Coimbra, Olivarez, Marokko, Assisi, Forli, Romagna, Bologna, Toulouse, Limoges, Padova, Camposanpietro, Arcella... A bölcsőtől a sírig...

Sikerül-e céloimat elérnem?... Sikerül-e Szent Antal tiszteletét elmélyítenem és tisztelőit követőivé alakítanom?... Nem tudom. De hiszem, remélem, mert nem a magam gyarló erejére támaszkodom, hanem XI. Pius pápa ígéretére:

— Terjessze Szent Antal tiszteletét!... Áldásomat adom munkájára!

A szelídség erényének vonzó szépségét a világ szeme nem tudja felfedezni! Nem látták erénynek a régi idők pogányai, de a mai kor Krisztus lelkétől távol élő népei sem. Gyávaságnak, vagy legjobban esetben bambaságnak tartják!

A bántalmat és sértést meg nem bosszulni szégyenletes gyávaságnak tartotta a régi idők embere csakúgy, mint a modern kor szülőttje! Nemcsak a műveltségtől elmaradt, vagy talán még mindig őserdőkben lappangó vad törzsek között él a bosszúállás legdurvább kifejezője, a *vérbosszú*, hanem még a civilizált népek között is. Az ősidők durva erkölcsvilága nem ismerte, mi az, *megbocsájtani*, a *rosszért jóval fizetni*. De annál inkább tudta és kötelességének vallotta: szemet szemért, fogat fogért. Ezen az alapon intézte el embertársával felmerült kényes ügyeit. Még napjainkban is ez az uralkodó felfogása azoknak, akiknek lelkebe nem talált utat Krisztus szelleme.

Erről tanuskodik a sok jó igyekezet és kemény küzdelem után még mindig kísértő párbaj-mánia. Ugyancsak erről tesz szégyenletes bizonyosságot az egyes népeknél, főként a délszlávoknál, még itt-ott előforduló vérbosszú. De ugyancsak emellett szól a még művelt emberek által is hangoztatott elv: ha valaki a lábamba szúr, felkapom a tört és szívébe mártom! Ha az értelem nem is szószerinti, mégis pogány idők gyászos hagyatéka! Szöges ellentétben áll az Evangéliummal!

A harag, a bosszú és minden, ami ebből a zabolátlan ösztönből származik, ellensége a léleknek! Nem illik keresztény emberhez!..

Meg kell azonban jegyezni, hogy van olyan harag is, ami nem hiba, sőt erény. Ajánlja ugyanis a haragot a Szentírás is. A 4. zsoltárban ezt olvassuk: „*Haragudjatok és ne vétkezzetek...*” Ezt látjuk az Úr Jézus életében is. Ostori ragad és szétűt a templomgyalázók között. Ez a felháborodás azonban *sohasem egyéni sérelem miatt történik, hanem Isten megbájtása miatt!* Haragudni a bűnre, szent harag! De haragudni a bűnösre, már hiba... A rosszra hajló ember alig tud e kettő között különbséget tenni!..

A bűn miatt jogosan felgerjedt haragot az erény határai közé szorítani, túlzásba nem esni azonban sokkal nehezebb, mint teljesen elfojtani! Ha tehát elméletben van is lehetősége a harag kifejezésének, ez azért nem jelenti azt, hogy tanácsos kimutatni. Az önszeretet könnyen ráviszi még a lelki embert is arra, hogy az egyéni bántalmakat kinevezze Isten bántásának! Holott ha a felháborodás múltán nyugodtan megkérdezi magától: ha mással szemben történt volna e hiba, felfortyantál volna-e akkor is? És bizony, — ha őszinte akar lenni, — be kell látnia, hogy ez nem történt volna meg! Pedig Isten bántása akkor is megtörtént volna!... Így már önzés és nem Isten szeretet!

Sokkal tanácsosabb tehát a felháborodást tökéletesen mellőzni, mint igazságosan alkalmazni! Ha egyszer utat engedünk a kitérésnek, nem áll meg ott, ahol az erény kívánná, hanem tovább ragad. Nemcsak szeretetlenség, hanem még bűn is serked a nyomában! Az élet számtalan esetben igazolja! . .

A lelki ember szakít a közönséges emberek közönséges elfogásával és ha lenézik vagy gyávának tartják is, követi a szelid Üdvözítőt.

A gyávaság és szelidség messze esnek egymástól Százszorta nagyobb bátorság a haraggal szembezállni és győzni, mint a küzdelemtől meghátrálva neki szabad garázdálkodást engedni . . .

A kettő között az ellentétet hűségesen kifejezi a lélek tükre, az arc. Figyeljünk meg egy haragos és egy szelid embert!

A haragosnak arcán a vad szenvedélyek állati vonásai éktelekednek. Kivetkőztetik formájából, riasztóvá, utálatossá teszik. Ha ilyenkor tükröt tartanánk eléjük, maguk is elborzadnának! A lélek mutatkozik az arcon! . . A szenvedélytől legyőzött lélek nem lehet valami szép jelenség. Amilyen a belső, olyan a külső. A szelid embernek arcán mindig, a sértés pillanatában is, vídamséggra hajló szent nyugalom uralkodik. Érti a bántalmat, tudna megfelelő szóval tettel visszavágni, de előtte van Mesterének, az Úr Jézusnak példája és erőt vesz magán! Egy csendes fohászbba: Jézusom, érted! — beleönti lelke fájalmát és megőrzi szíve békéjét. Olyan az arca, mint a csendes tó tükre: csillagos éjjel visszatükrözik rajta az ég minden ragyogó szépsége. — Ez illik keresztényhez, főképp lelki emberhez. A szentek ezért szerették és követték. Ezt jelzi Szent Ágoston könyörgése: „Teremtőm! Tépd ki lelkem neheztelését és add nekem a szelid lélek ékességét!”

Szép példát olvastam erre a keresztény megbocsájtásra Angerbauer József példatárában. Egy keresztény néger rabszolgája volt az egyik ültetvényesnek. Hűséges, becsületes, szorgalmas volt, úgyhogy gazdája, nagyon megbecsülte és szerette.

Egy ízben magával vitte gazdája az embervásárra, hogy segítsen neki új rabszolgákat venni. Tamás — ez volt a neve — a vásár közben meglátott egy öreg, beteges négert . . . Megtorpant előtte; egy darabig viharos lélekként nézte, azután a gazdájához fordult és kérve-kérte, hogy ezt is vegye meg. A gazda megvenni nem akarta, de a többi megvett rabszolgára ráadásnak elfogadta. Tamás nagy kímélettel és gyöngéd figyelemmel gondozta, ápolta a beteget. Saját kunyhójában készített neki szállást, gondoskodott minden igényének kielégítéséről. Az ültetvényes hallgatagon figyelte Tamásnak ezt a nagy figyelmességét. Egyszer mégis megkérdezte: Ki ez az öreg rabszolga? Talán édesatyád vagy rokonod? — Nem uram — mondta Tamás — nem rokonom, még csak nem is barátom! Hát akkor miért viseled ennyire gondját? Azért uram — felelte Tamás — mert . . . mert ő rosszat tett velem, ő adott el engem a fehéreknek, általam lettem rabszolga. Ő rabolt el a családomtól, fosztott meg hazámtól, vagyonomtól! Meglepődve kérdezi ura: Hát hogyan tudsz vele így bánni? Úgy, uram, felelte szerényen, hogy rágondolok az Úr Jézusra, aki arra tanított, hogy még a leggonoszabb ellenséget is szeretni

kell; ha ellenséged éhezik, adj neki enni; ha szomszárjához, adj neki italt! Ezt cselekszem, és boldog vagyok, hogy így szolgálhatom az én Jézusomat.

Ez a néger mennyi kultur-keresztényt megszegyenít . . .

A Szentírás óva int a haragtól: „*Legyen minden ember . . . késedelmes a haragra. Mert a férfiú haragja nem cselekszi Isten igazságát*”. (Jak. 1, 19–20.) Felmérhetetlen az a sok baj, csapás, ami a haragból ered! Baráti szíveket szétép. ellenséges érzelmekkel telít. Testvérek közé a gyűlöletet hinti. Hitveseket elszakít egymástól. Szülőt gyermekkel szembeállít. Igazságtalanságra ragad! Az igazságtalanság pedig kiszámíthatatlan bünt, botrányt hoz létre! Valóban, a harag *ideiglenes örütség!* Miként az örült a pillanatnyi ösztön-ébredések szerint cselekszik, úgy a haragos sem tudja az értelem nyugodt irányítását követni. Ha pedig nem az értelem vezet, az igazságról szó sem lehet! Nem az Isten igazságát cselekszi, hanem a háborgó elme gonoszságát. Célja csak egy: bántani azt, aki iránt fellobbant vad haragja! Lehet, hogy a harag dühöngésének elmúlása után maga is megbánja, amit tett, de ez már késő bánat! . . .

Még a legdurvább emberben is van bizonyos fokú igazságérzet. Elismeri másban a jót, viszonozza a neki tett szívességet. Tud jó is lenni. A harag órájában még a bölcs sem figyel a igazságot, annál kevésbé a méltányosságot és szeretetet. Nem mérlegel, mi illik, mi nem. Vakon cselekszik. Tör, zúz, sebet ejt szíven, becsületlen! Nekirohan mindennek, ami szent és igaz!

Szomorú példát adott a világhódító Nagy Sándor. A legjobb barátságban élt e nagy hódító Kleitossal. Egy heves harcban életét ennek hősiessége mentette meg. Meghitt, őszinte volt barátságuk. Egy alkalommal Kleitos dicsérte Sándor atyját, Fülöpöt. A hiú Sándor annyira fellobbant e dicséreten, hogy nem őt, hanem más, még ha atyját dicsérik is, hogy testő ének kezéből kiragadta a lándzsát és keresztüldöfte barátját. (Weisz—Szabó: Világtörténet II. 466.) Utána három napig sírt, jajgatott, de már akkor késő volt . . . Az egész világot legyőzte, csak önmagát nem! . . .

A haragvó ember mindig másban keresi az okot. Hibás minden és mindenki, csak ő az ártatlan . . . Nagyfokú kevélysége, amely elhanyagolt lelkében tanyázik, nem engedi, hogy az igazi okot önmagában felismerje.

Egy szerzetesiől olvastam, hogy haragos természete miatt sokszor megfeddette előljárója. Ő mindig védekezett és mindig másokat okolt. Végül elhatározta, hogy remetének megy, ott nem izgatja semmi! **Kunyhója** messze volt a forrástól. Kancsójával naponkint meg kellett tennie az utat. A pusztában csak egyetlen fa állott azon az úton, amelyen mennie kellett. Jövet is, menet is leült alatta pihenni. Megmerített kancsóját maga mellé tette. Nem nézte meg a talajt; az gödrös volt, kancsója eldőlt, a víz kiömlött. Mozgott benne a bosszúság, de csak fölkel, visszament, megmerítette. A fához érve újból leült, a kancsó felborult, a víz kifolyt. Elöntötte a düh, kapta a kancsót és a földhöz vágta! . . . Mikor lehiggadt, belátta, hogy nem másban van a hiba, hanem önnön lelkében . . .

„Legyen minden ember . . . *késedelmes a haragra!*” Ne csele-

kedjék a hirtelen fellobbant haragban, pár percig függessze fel az elhatározást, mondjon csak közben egy rövid imát, meglátja, mennyi baj és kellemetlenség elmarad.

Milyen más az Úr Jézus igazi tanítványának a viselkedése! Juniperus testvér Rómába igyekezett. Akkor még szokatlan ruhája a csintalan gyermekeket arra vitte, hogy kövekkel meghajigálják. Egypárszor jól el is találták... Szelíden fohászkozott: „*Bár Rómáig ilyen drága köveket hajigálnának utánam!*”... Így a szent! Úgy a bűnös! Testvér! melyik tetszik neked?!

P. Roznik Rajnér OFM.

Az igazi pap sohasem közkedvelt.

Valaki panaszkodott, hogy sokan támadják, szidják.

— Isten nem az írta, hogy mi vagyunk a föld méze, — felelte egy öreg terciárius plébános — hanem azt, hogy mi vagyunk a sója. A mi szomorú világunk az öreg Jóbra emlékeztet, amint szemétdombján fekszik telve sebekkel. Só a meztelen, nyílt sebre, az éget, de megakadályozza a romlást... Ez a mi hivatásunk. A baj pedig az, hogy a legtöbbször közülünk az ördög kiirtásának kívánsága mellett van egy más vágya is: az, *hogy szeressék!* Jegyezd meg jól: az igazi pap sohasem közkedvelt.

Ez reánk terciáriusokra is vonatkozik. Az igazi jó terciárius sohasem közkedvelt. A gonoszok okvetlenül támadni fogják!

Fráter Nárcisz citerája.

*Dalolok, mint a néma esti szellő,
Ha rezgő nyárfán csendben átoson,
Mint bíborvirradatban a harmatcsepp,
Mely remeg a fehér virágokon.*

*Szívünk húrján azoknak, kik szeretnek,
Továbbhangzik majd e csodás zene,
Mert nem én játszom ilyen önfeledten,
Rajtam játszik az Úristen keze.*

P. Ambrus Máté O. F. M.

Aki mindig tud adni.

Vianney Jánost egyszer megkérdezte valaki:

— Plébános úr, ugyan mi az ön titka? Hogy van az, hogy ön sohasem fogy ki az adnivalóból?

— Barátom — felelte a szent — az én titkom nagyon egyszerű: mindent másoknak odaadni és semmit önmagunk számára megtartani.

Aki önzetlen, akármilyen szegény is, mindig talál adnivalót. Míg az önző ember bármily vagyonos is, sohasem fog olyasmit találni, amitől — szerinte — megválhatna.

Egy szentségimádó holttetem.

Irtá: P. Juhász Vince, O. F. M., Betlehem.

A bolognai ferences kolostor, amely vendégül lát, egy papnövendéket ad mellém kísérőül, hogy elvezessen az Oltáriszentségről nevezett klarissza-kolostor templomába.

Azt az igazságot, hogy a katolikus templom a mennyország előcsarnoka, sehol sem érezni úgy, mint apácák és szerzetesek templomaiban. Mi okozza ezt? Talán Isten jobban érzeteti szentségi jelenlétét ott, ahol sokan imádják Őt, és igaz szentséggel szolgálják? vagy talán csak a gondozott külső, a berendezés áhítat sugallta összeállítására vonz? Mind a kettő! Íme a bizonyosság, hogy a lelkek megszentelésének az imádság és az önmegszentelés hathatósabb eszközei a külső munkánál!

De sehol sem éreztem úgy Krisztus jelenlétét, mint annak a zárdának templomában, amelynek fejedelemasszonya, klauzúra-kulcsának öre egy majdnem félezeréves holttetem, egy holttetem, amely a legméltóságosabb Oltáriszentség felé fordul. . .

A nagyméretű templomban éppen vecsernye van. Sokan ájtatoskodnak, bár ma nincs ünnep. Az Istentiszteletet a nővérek lelkiatyja végzi. Az egyik baloldali oltár különösen pazar. Ablak van fölötte. Azon át megpillantom a pompás trónon ülő, selyembe öltöztetett Bolognai Szent Katalint.

A lelkiatyja áldást oszt az Oltáriszentséggel, és leveti a szent ruhákat a sekrestyében. Kis vezetőm hozzá fordul a kéréssel: nyissa ki egy zárándok számára a Szent Katalin-kápolnát.

(Szívem dobog; fölizgulok, most, hogy ezeket írom itt, Betlehemben, három és fél évvel amaz élmény után. . .)

A pap átadja a kulcsot a sekrestyésnek. Felnőtt, megbízható ember. Megnyílik a kápolna: ott állók a fejedelemasszony előtt.

Arca hamuszínű. Csupán ajka alatt látszik egy sárgásfehér folt: az az arcszín, amelyet a halál pillanatában vett föl, 1463 március 9-én. Még életében csókkal illette őt ajka alatt a szüzek isteni Jegyese, azért őrizte meg színét azon a helyen.

Ú! 472 éve ül, támaszkodás nélkül! Nincs odakötözve a trón támlájához! Ülőcsontját se veszi teljesen igénybe: félig ül, félig áll!

Miért állították úgy föl a trónszéket, hogy azon ülve ne az Oltáriszentség felé forduljon? Hiszen a nővérek tudták, hogy Jézust állandóan ugyanabban a szentségi kápolnában őrzik!

Azért, mert a Szent erre nem figyelmeztette álmában azt a nővért, akinek (huszonnyolc évi vérfolyás után bekövetkezett) halála után tizennyolc nappal meghagyta, hogy illatot árasztó, folytonos csodákkal ékes tetemét trónusra kell ültetni, hogy onnan prédikáljon némán ő, aki gazdagságról, fecsegésről, a világgal való érintkezésről lemondva, a zárda csendjébe zárkózott!

A sekrestyés magyaráz:

— Mikor trónra ültették kissé balfelé fordult, az Oltáriszentség felé, amelyet a templomnak ugyanezen az oldalán, a főoltárhoz közelebb álló kápolnában őriznek.

Biztat, hogy csókoljak kezét a Szentnek. Sohase láttam még ilyen parányi, finom kezét. A hús nem száradt össze, a bőr nem húzódott össze rajta. Olyan, mint volt 472 évvel ezelőtt. Lába is rendkívül kicsiny.

— Emelje föl a karját! — mondja a sekrestyés.

Főlemelem az ékkövektől ragyogó kezét. Lágyan, könnyedén hajlik, nesztelenül.

Mit jelent ez? Azt, hogy nemcsak a csontok, izmok és inak, nemcsak a könyök ízületi hárttyája, de az *izületi nedv* is teljes épségben fennmaradt! Akárhányszor tapasztaljuk, hogy valamely ízületünk hajlás közben kissé ropog, mert az ízületi nedv térfoglalásában valami rendellenesség állott be. Bolognai Szent Katalin csontjai nem ropognak!

A deszkaágyat bársony trónussal, Szent Klára csuháját selyempalásttal, a rút nyavalyát Krisztus templomának misztikus ragyogásával cserélte föl, és az Úr minden könnyet kitörölt az ő szeméből.

Ötven évig élte azt az életet, amelyet rothadt korunk „tétlen szemlélődés“-nek csúfol. Imádkozott, sírt, vezekelt, dolgozott és gyötörtetett: egy örökkévalóságon át pedig mást sem tesz, mint himnust énekel. Ezt énekl:

Üdvözlégy, Oltáriszentség,
Csodálatos, szent Istenség!

A terciárius hivatás.

A terciárius XI. Pius pápa sokszor fogadott terciárius zarándokokat és intézett hozzájuk igaz ferences szellemtől áthatott szavakat. De ha végiglapozzuk az elmúlt évek ferences lapjait és átnézzük ezeket a beszédeket, úgy találjuk, hogy legtisztábban és legtömörebben 1936. szeptember 4-én az olasz terciárius igazgatók és előjárók zarándoklata alkalmával állította elénk a *terciárius hivatást*. Ma már végrendeleti örökségként szállnak felénk szavai:

„Ha a ferences terciáriusok összefognának, valóban biztosítékai lehetnének egy jobb jövőnek. De hogy ez az összefogás, egyesülés megtörténhessék: tudatában kell lenniök felelőségüknek és kötelességüknek. Ha csak hű katolikusok akarnánk lenni — mint a többiek, — ez nem elégendő alap ahhoz, hogy terciáriusok legyenek. A mindennapi keresztény kötelességhez hűségesnek maradni, ez a legkevesebb, amit megkívánhatunk azoktól, akik erre a névre rá akarnak szolgálni. De ferences terciáriusnak lenni ez megkülönböztetés: ha a ferences család pompás és fenséges keretei közé akarunk lépni, akkor méltóknak is kell lennünk erre, és pedig a *ferences étellel*. Ez kötelességvállalás, nemcsak Isten- és az Egyház, hanem a világgal szemben is. Hiszen a világ tudja, hogy vannak terciáriusok és van terciárius sajtó is. Itt önként felvetődik a kérdés, mit tenne Szent Ferenc, ha köztünk élne? ... Mit követelne terciáriusaitól ez a mindig jóra törekvő és jót kereső apostoli lélek? ... Mindenekelőtt *felelőségtudatot* követelne gyermekeitől; azután a *keresztény élet gyakorlását, a példaadást, apostolkodást példával*. Végül az *ima apostolkodását kérné*, amely a legkönnyebb s egyben leghatalmasabb, mert az imához fűzött ígéreteit Isten minden kikötés nélkül tette. Ezért vigasztaló erre gondolni és még vigasztalóbb gyakorolni. Tehát imádkozni kell, imádkozni, imádkozni! ... Imádkozni az Egyházért, a társadalomért, a fiatalságért, a tévelygőkért, akik a hitetlenség, erkölcstelenség, átok útjain járnak. Borzalmas Isten teremtményeinek szájából hallani, hogy ők Isten nélkül akarnak élni. Megrendítő, hogy testvérek között mily viszályok dűlnak... Gyilkosság, szentségtörés, kínzás, megszentéstelenítése minden isteninek és kereszténynek... Ezért szükséges imádkozni és bele nem fáradni az imádságba, mint azt a terciáriusoktól elvárjuk.“

A Fehéregyház Óbudán

Keletkezése.

Károly császár avar országgyűlést hívott össze, amelyben biztosította az avarokat, hogy éppen oly jóindulattal lesz irántuk, mint a frankok iránt, ha elhagyják Mars és Hercules imádását és elfogadják a keresztény hit tanítását. Az avarok nagyobb része visszautasította a kereszténységet, csak egy csekély részük vette föl a kereszténységet. A császár ekkor lebontatta az avar vár falait, elszedte tőlük a fegyvert és bálványtemplomukat szét dúlatta. A csekélyszámú keresztények részére templomot építtetett és gondozására plébánost, lelkészt helyezett ide. Ez 791. és 811. évek közt történt. Idő múltával a helyi viszonyok megváltoztak, a nép másfelé költözött és a templom magában maradt, de nem egészen elhagyatva, mivel a nép messzünnen seregesen tódult ide, hogy Szűz Máriának, akinek kegyképét itt tiszteletben tartották, Istennél való közbenjárását kérjék. A plébános ugyan már nem lakott itt, mivel máshol kapott foglalkozást; többen nem is voltak fölszentelt papok, hanem élvezték a plébániai javadalmakat; a lelkieket pedig felszentelt káplánjaik által végeztették. A templom, dacára, hogy nem voltak hívei, mégis megtartotta a „Plébánia” címet. (Salamon Ferenc: Buda története. II. 71.)

IX. Bonifác pápa 1400 július 1-én az itteni templom látogatóinak Szűz Mária születése, valamint Sárlos Boldogasszony ünnepén és e két ünnepre következő három nap azokat a bucsúkat engedélyezte, amelyeket azok nyertek, akik az aacheni és a porciunkulai templomokat látogatták. A plébánosnak pedig, ha felszentelt pap volt, és az általa kijelölt gyóntatóknak, számszerint nyolcnak, akár világi, akár szerzetes papok voltak, megadta a feloldozási hatalmat az összes bűnöktől, kivéve a pápának fenntartott eseteket. Ezen időtől fogva még jobban látogatták a vidékiek ezt a magában álló templomot. (Monumenta Romana Episcopatus Vesprimiensis. II. 321.)

Mátyás király a pálosokat szerette volna megbízni a templom gondozásával, de nem sikerült.

Mátyás király látva a templomhoz zarándokló nép sokaságát és a tulajdonképeni plébánosnak nemtörődömségét, segíteni óhajtott a lehetetlen helyzetben. 1480. július 23-án IV. Sixtus pápához fordult és kérte őt engedje meg, hogy Szűz Mária Fehéregyházához pálosrendi szerzeteseket telepíthessen. A többi közt ezeket írja: A templom a magyarok megtérésének kezdete óta áll, és a Szűz Mária ünnepein idesereglő nép előtt nagy tiszteletben áll. Valamikor plébánia templom volt, most azonban a vidék sokban változott s így a templom magányosan meredezik az ég felé a földek közepén, a hegyek közt. A templom ugyan most is viseli a „plébánia” címet, de majdnem elhagyatott állapotban van; csak a búcsúsok keresik fel. A plébános élvezi a budai prépostság címét és más előkelő cí-

meket s így nem sokat törődik a szerény templommal stb. Ennél fogva kérem Szentségedet, kegyeskedjék megengedni, hogy pálos atyákat helyezzenek oda, akik jámborságuk és szigorú életmódjuk által ismét fellendítik ezen templom iránti tiszteletet és szeretetet. A Szentszék beleegyezett abba, hogy pálosok idejöjjenek. (Monumenta Romana Episcopatus Vesprimiensis. III. 269.) Tekintve azonban, hogy a templom már magán érezte az idő bomlasztó erejét, és még kolostor sem volt, a pálosok vonakodtak a templom vezetését átvenni, míg ezen a téren nem javul a helyzet.

Mátyás király, hogy segítsen a helyzeten, 1483 tavaszán ír a római legátusnak, hogy eszközölködjön ki számára a Szentszéktől engedélyt, hogy az ősrégi préposti templom romjaiból az oszlopokat és a használható anyagot elvitethesse és a restaurálandó és nagyobbítandó Fehéregyházra fordíthassa. A levél így hangzik: Óbudán a prépostsági templom (a mai templom helyén állt) mögött van egy templom; az idő vasfoga révén összedült és csak rom és elhagyott falak maradtak meg belőle. Azt mondják, hogy ez a templom volt a hajdani prépostsági templom, mielőtt az új felépült. Itt több oszlop hever a földön és így a templom ékességei felhasználatlanul itt hevernek stb. Amikor elhatároztuk, hogy a hegy tövében fekvő Szűz Mária Fehértemplomát, amelyet a Szentatya beleegyezésével átengedtünk a pálos atyáknak, restaurálni és bővíteni fogjuk, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a legjobb megoldás lenne, ha a nevezett romokban heverő templomnak oszlopait a Szentatya beleegyezésével onnan átvinnők a Szűz Mária templomához stb.

A Szentatya 1483 augusztus 20-án ezt a választ adta: Jelen sorainkkal megengedjük Fenségednek, hogy az oszlopokat és köveket, amelyek a budai prépostsági templom melletti templomrom alatt hasznavehetetlenül hevernek, amely templom, mielőtt az új prépostsági templom épült, prépostsági templom volt, elviheted és a prépostsági tempom vidékén fekvő Szűz Mária Fehértemplomnak restaurálására felhasználhatod. (Monumenta Romana Episcopatus Vesprimiensis III. 287.) Ezek után Mátyás király hozzálátott úgy a templom restaurálásához és nagyobbításához, mint a kolostor felépítéséhez.

Mégsem vihette oda a pálosokat, mivel időközben meghalt, és a plébániai templomot a pálosok, mint ilyent nem akarták elfogadni. Kívánták, hogy mint szerzetes templom szerepeljen összes birtokaival és leányegyházaival együtt. Az ügy 1494-ig húzódott, amikor II. Ulászló király azzal a kéréssel fordult a Szentszékhez, hogy erősítse meg dicső elődjének brévéjét, amely szerint a pálosok elfoglalhassák a Fehértemplomot. (Monumenta Romana Episcopatus Vesprimiensis IV. 18.)

A pálosok elfoglalják a Fehértemplomot.

Amint a pálosok elfoglalták Szűz Mária Fehértemplomát és a számukra épült kolostort, arra kérték a királyt, hogy a Szentszéknel sűrűsse a Fehéregyház „Plébánia” címének eltörlését és írassa azt két leányegyházával, a nyékvél és a békásmegyeryével, együtt a pálosrendre. A király eleget tett a rend óhajának és 1496 június

4-én kelt levelével megszerezte a rend részére mindháromra a tulajdonjogot. Mindkét leányegyház királyi birtokon állt. (Monumenta Romana Episcopatus Vesprimiensis. IV. 63.) 1511-ben még itt találjuk őket. (Csánki Dezső: Hunyadiak Kora Magyarországon. I. 10. Jegyzet.)
Valószínűleg 1526-ban a mohácsi vész után pusztult el.

A Fehéregyház fekvése.

Az előbbi sorok átolvasásánál önként felmerül a kérdés: Hol feküdt a megtért magyaroknak első temploma, az óbudai Fehér templom?

Mindeddig sokan fáradoztak, hogy a kérdés megoldást nyerjen, de máig is kérdés maradt,

Hogy a régészeket a további kutatásra buzdítsam, idejegyzem az okmányokban előforduló tájakat, amelyek némileg jelzik a Fehértemplom fekvését.

Salamon Ferenc művében azt írja, hogy Károly császár elpusztította az avarok várát. (Ez, úgy tudom, a Remetehegyen feküdt.) Azután folytatja: A város végső végén, a hegy aljában építette Szűz Mária tiszteletére az úgy nevezett Fehértemplomot.

1355 nov. 30-án Visegrádon László császári prépost, cs. kir. titkos kancellár előtt Péter, Kont Miklós erdélyi vajda ítélőmestere, fia korai halálán megdöbbenvén, összes vagyonáról végrendeletileg rendelkezik. A többi közt azt mondja: Szüllemet, amelyek Óbudán a remete Szt. Lázárról nevezett Fehéregyház felett fekszenek. (Nagy Imre: Anjoui Okmánytár VI, 399.)

A Dr. Wekerle László: „A Fehéregyház Romterülete” című munkája 169. 1. Nagy Lajos határkihasító okmánya 27. és 28. sz. alatt ezeket olvassuk: És innen egy földi határon át a ferencrendi kolostor falához jutunk, melynek kapuja Szűz Mária Fehéregyházára néz. Innen áthaladva a házsoron a királyi bérlő háza körül megy mezőn keresztül az árokig, mely az erődítmény előtt van. Ezt az árkot egy széles út válaszja el, ezen jutnak a Boldogságos Szűz Fehértemplomához.

Mátyás király az 1483-iki kérvényében azt mondja: A Fehértemplom a hegyek tövénél, a préposti templom, tehát a mai óbudai plébánia templom, környékén fekszik.

IX. Bonifác 1400 július 1-én így írja le a Fehéregyház fekvését: A budai fokon fekvő Szűz Mária Fehéregyháza.

Mátyás király 1480-ban így határozza meg a Fehértemplom fekvését: A budai városromtól körülbelül egy mérföldnyire a mezőn áll Szűz Mária Fehéregyháza, mely régiségeiről nevezetes.

Ezeket a helyleírásokat tartsuk szem előtt és menjünk fel a kiscelli, a trinitáriusok volt kolostorába, a mai régiségek tárházába, nézzük meg a kis utca melletti köveket és oszlopokat és kérdezzük, honnan hozták ezeket ide? Ha máshonnan, úgy folytassuk ott az ásatásokat. Ha itt, akkor itt keressük a régi Fehéregyházat és a Viktória-téglagyár mellett a ferences kolostort.

Vegyük különösen fontolóra Szent Lázár remete szót, amelyről nyerte elnevezését a mai remete-hegy, és hogy a Fehértemplom

mögött voltak a szöllők. Azután jól értsük át e szavakat: a város végső végén. Kutassunk Magyarország régi Fehéregyházának alapjai után. Az alaprajza után, amelyet Dr. Wekerle közöl, inkább ferencrendi templomnak tartanám. Ezek után kijelentem, hogy nem védem a magam nézetét, ha biztos eredményt tudunk felmutatni.

P. Kaizer Nándor O. F. M.

A megszokás hatalma.

— A pokol jószándékkal van kikövezve; — igaz ez? — kérdezte egy terciárius nővér az igazgató atyától.

— Nagyon is az — hangzott a válasz. — Sok emberben él a vágy, hogy jobb legyen, hibáitól megszabaduljon. De végeredményben mégis jelenlegi állapotukban maradnak minden hibájukkal és gyengeségükkel. Ez a szokás hatalma. Felindítják ugyan a jószándékot, de marad minden a régi, mert sohasem kezdik meg a javulást. Ezért gyónás alkalmával ne általános jószándékot keltsünk: jó akarok lenni, nem akarok többé vétkezni stb., hanem határozzuk el, hogy küzdeni fogunk ezen vagy azon hibánk ellen és ezt a küzdelmet kezdjük is meg rögtön.

A Szentsír őreinek szenvedései.

Az 1601-ben megválasztott P. Manerba Ferenc kusztos híres leveléből VIII. Kelemen pápához írja:

„Ami a bántalmakat és sérelmeket, a gyalázatokat, ütlegeket és sebesüléseket illeti, amelyeket Szentséged fiai: a Kisebb Testvérek török és arab részről szünet nélkül kiállnak: legyen elég annyit mondanunk, hogy ha kiteszik lábukat a kolostorból, hogy a szentélyeket fölkeressék, nincs hiány kölykökben, akik köveket és becsmérő szavakat szórnak reájuk; sőt felnőtt mohamedánok is akadnak, akik szakállukba kapaszkodva vonszolják maguk után. Ha a zárda visszavonultságában imádkoznak, miséznek, vagy a szent szabály szerint a zsolozsmát végzik: ritkán esik meg, hogy muzulmánok ne csapjanak lármát a kapu előtt, bort, ecetet, cukrot, gyertyát, ruhát és sok egyebet követelve. Ha Júda hegyei közé (Ain Karem) mennek: nagy esemény, ha nem csúnyán összevert állapotban térnek vissza. Ha Betlehembe zárandokolnak: futva kell menekülniök a közápor elől; és azt a szent kolostort gyakran hosszú időn át megszállva tartják az arabok. Ha Galileába utaznak: annyi bizonyos, hogy megbotozzák őket. A Jordán mellett járni oly veszélyes, hogy — könnyek nélkül el se tudom mondani — minapában tizenkét barátot irgalmatlanul összeverték, megsebesítettek, azután pedig elszedték ruháikat, mezítelenül hagyván őket. Alig tudtak hazavánszorogni a kolostorba, és ilyen állapotban voltak kénytelenek három napig barangolni hegyen-völgyön át. Ha az engedelmisség Egyiptomba vagy Szíriába rendeli őket, hogy az ígét hirdessék, vagy a híveknek a szentségeket kiszolgáltassák: dögvészben pusztulnak el...“¹⁾

¹⁾ A kusztos levele Jeruzsálemből: Lásd P. Lemmens Leonard: Acta S. Congr. de Propaganda Fide, I. rész; Golubovich: Biblioteca, új sorozat, I. kötet; Quaracchi. 1921.

Marika kíváncsi.

Írta Franciska nővér.

— Marika! — tört ki Laciból a felháborodás, amint az ebédlőbe lépve rajtakapta kis hűgát, hogy fülét a szalonajtó kulcslyukára tapasztva hallgatózik.

A kisleány vérvörösre vált arccal hagyta abba az „élvezetes“ foglalkozást és bocsánatkérően simult bátyjához.

— Ugye Lacikám, nem árulsz el?...

— Szégyelheted magad!... Nem is tudok hamarjában rondább dolgot mondani a hallgatásnál! — dohogott tovább a fiú.

— Hiszen én is szívesen hallgatnám a szalonban, mit beszél anyuka Mimi nénivel — mentegetőzött Marika, — de ha kiküldenek... Mihelyt

A vállaji terciárius község előadása: Szent Klára.

valami érdekesebb dolog kerül szóba, anyuka kiadja a parancsot: Marika, menj tanulni!... De mikor engem úgy érdekel az, amit mondanak... Olyan kíváncsi vagyok, hogy kell hallgatóznom... Nem is hiszed, mi mindent tanultam már...

— Képzelem, a felét sem érted.

— Nem értem?... Hát mire való a lexikon? Megjegyzem a szavakat és ha senki sincs itthon, kikeresem, hogy mit jelent. Mások is így csinálják. Vagy ha nincs lexikonjuk, megkérdezik a Ney Olgát. Negyedikbe jár és mindent tud.

Laci néhány napig hallgatott, de mielőtt visszament a katonaiskolába, megemlítette édesanyjának Marika viselkedését.

— Nem szeretném, ha megtudná, hogy bevádoltam, de azt hiszem, kötelességem szólni. Marika úgy látszik, helytelen utakon jár... Az biztos, hogy minden gyermekben van kíváncsiság és ez szükséges is. Szegény Bence bácsi mindig azt mondta: az érdeklődés fogékonyra tesz a tudás iránt és szinte ragyogott a szeme örömében, amikor szétszedtem az első autómát, mert látni akartam, mi hajtja... Jó, ha a kislány érdeklődik és kíváncsi: hogy varr a gép? miért olvad el a vaj? miért lesz kemény a tojás?... De...

— De van káros kíváncsiság is — egészítette ki Nyáryné csendesen. — És ez az, amit kis húgodnál tapasztaltál. Vannak dolgok, amik nem serdülő gyermekek számára valók. Felébresztik képzeletét és ártanak a lelkének meg a szervezetének is... Köszönöm bizalmadat, édes fiam. Majd teszek róla, hogy Marika visszagördüljön a régi kerékvágásba.

Este Nyáryné még sokáig ébren feküdt az ágyban. Lelkiismeretet vizsgált. És be kellett vallania magának, hogy nemcsak Marika hibás, hanem ő is. Emlékezett, hánszor történt meg, hogy nem kislányoknak való tárgyokról beszélt barátnőivel és csak mikor már jó mélyen benne voltak a beszélgetésben, kapott észhez: Marika is itt van!... Ilyenkor jött aztán a parancs: Menj, ez nem neked való!... Persze a gyermek érdeklődése már fel volt keltve... Igen, ő is hibás. Jobban kellett volna ügyelnie, hogy Marika tiszta lelkét ne zavarja meg... Aztán... Volt egy idő, amikor a kislány hozzájött és ártatlanul megkérdezte: Mi volt a vége annak, amit Mimi nénivel beszéltél?... Felelet helyett szigorúan rászólt: Már hallottad, nem neked való!... Mi volt a következménye?... Marika nem kérdezősködött többé, hanem hallgatózott... A lexikon?... Hányszor, de hánszor megtörtént, hogy idegességében, rosszkedvében, vagy mert mással volt elfoglalva, vagy mert űta, a megfejtésre váró kérdéseivel, apró nehézségeivel hozzá forduló Marikát egy bosszús „hagyj békén”-nel, elzavarta... Természetes, hogy máshol keresett magyarázatot és amit nem tudott meg az édesanyjától, megtudta a sivár, durva lexikonból, esetleg egy lelkiismeretlen cselédtől vagy az iskolában a Ney Olgák-tól...

— Ezután minden másképp lesz! — határozta el Nyáryné bűnbánóan.

— Igaza volt édesanyjának, hogy a mai gyermekeket másképp kell nevelni, mint anak idején bennünket. Nem maradhatnak mellettünk, a közvetlen felügyeletünk alatt, már zsenge korban elszakítja őket tőlünk az iskola. Fegszokják az önállóságot és sok más ember befolyása alá kerülnek... Csak egy módon irányíthatjuk életüket a helyes mederben, alakíthatjuk jellemüket Jézus Szíve szerint, ha *bírjuk bizalmukat*... Ne zárkózzunk el gyermekeink elől, hanem neveljük rá őket, hogy mindent őszintén mondjanak el, mindent kérdezzenek meg és az édesanyjától-édesatyától mindig helyes és okos választ kapjanak. Így a gyermek kíváncsisága valóságos hőmérő: mindig tudjuk, mi érdekli gyermekeinket, hol járnak gondolataik, mitől kell őket védeni és mit istápoljunk bennük.

Igen, így nyerhetjük vissza Ferikék és Marikák elveszett bizalmát: szeretettel, türelemmel és együttérzéssel. És ha szüleik kezét fogva tanulják meg, hogyan kell az életben saját lábukon járni és mindent tiszta és eszményi felfogással nézni, akkor erős jellemké és öntudatos katolikusokká nemesülnek.

Hogy vélekedjünk másokról?

Szent Ferencnek szokása volt magát a legnagyobb bűnösnek nevezni. Egyik testvérének ez sehogy sem tetszett és egyszer szóvá is tette:

— Atyám, hogy nevezheted magad a legnagyobb bűnösnek? Hiszen te magad is nagyon jól tudod, hány rabló és tolvaj létezik a világon.

— Tudom, fiam — felelte a szent, — és mégis a legnagyobb bűnösnek nevezem magam!... Mert ha azok az emberek ugyanannyi kegyelmet kaptak volna Istentől mint én, a tökéletességnek valószínűleg sokkal magasabb fokát érték volna el mint én!

Az igazi ferences szellem önmagát megalázza, másokat pedig nem ítél el!

Figyelem és fegyelem!

Sok örömet rejteget magában ez a négy szó: *Szent Ferenc harmadik rendje*. Örömet azok részére, akik hűséges tagjai, mert megtalálják benne az örökélet útját és az Evangélium áldott szellemében a derűs arccal járnak rajta.

Én nagyon kedvelem a szeráfi szellemet. Szent Ferencet Atyámnak választottam, ő pedig tudom, gyermekévé fogadott. Jó azt tudnom, hogy majd szenvedés esetén ő velem lesz, erőt és kitartást ad számomra. a ferences ruha, amelyet hordok— kitudja?— talán az lesz a megmentőm. Nagyon jólesik mondanom a 129. zsoltárt. Azt úgy képezelem el mint egy feneketlen sötétségből a segély kiálltást, amelyet felvált a napfény, a bizalom. Amit életének történetében olvasok, szép és kedves. Ha megismerjük, akkor már könnyű szeretni őt, sőt lehetetlen szeretet nélkül hagyni. Valami vonzó erőt érzek közelében, és élvezem segítségét, jóságát és szeretetét.

Azt az egyet nagyon sajnálom, hogy a fiatalság annyira távol tartja magát a harmadikrendtől.

Könnyen lehetne őket toborozni: egy kis előzékenységgel, kedvességgel, figyelemmel—fegyelemmel, és áldozatossággal.

Legyenek a terciáriusok jó kedvűek. Ezt fontosnak találom azért, mert Szent Ferenc sem járt lehajtott fejjel és mogorva arccal, hanem vidámsága is hozzá járult hírnevéhez.

Egy pár évvel ezelőtt elmentünk mint terciáriusok kirándulni. Együtt voltunk hatan 16—20 éves lányok. Jó kedvünk kerekedett, míg a kirándulók egyik része a rózsafüzért kezdte mondani. Közbe bejött az igazgató-atyja és panaszt tettek, hogy ők imádkoztak, mi meg nevetgélünk. Mire ezt a feleletet kapták: „Mi nem imádkozni, hanem szórakozni jöttünk!” Egy idő múlva hívtam a lányokat, jöjjenek be a rendbe újoncnak. — Dehogy megyünk — volt a válasz —, ha még akkor sem szabad jókedvűnek lenni, amikor annak az ideje van!

Pedig ezeknek lehet volna hajlamuk a terciáriusi életre, és ha a derűs és romlatlan jókedvet látják, akkor szívesen jönnek is közénk.

A közös imának is nagy ható ereje van, ha azt egyöntetűen mondják, nempedig minden ötödik padban külön sietnek vele. Egy kicsit figyeljünk, hogy hol tart a másik, nempedig úgy mondjuk, ahogy nekünk tetszik. Minden terciárius vigye be saját fiát és leányát a rendi otthonba. Nevelje úgy, hogy megkedvelje a terciárius életet.

Jól emlékszem arra, egyszer anyám megkérdezte tőlem: Eljössz-e a ferenciekhez? — Elmegyek — volt a gyors felelet. Azt hittem valahova látogatába megyünk. Mikor közeleedtünk a templom felé, mondtam magamban. „Nahát, nem is a ferenciekhez megyünk hanem a templomba.” Mire meg értettem, hogy kik ezek a ferenciek, akkorra megkedveltem a templomot is.

A fiatalokat is bele kell kapcsolni a rendi életbe s akkor a családokban is nagyobb lesz a béke. Milyen szép és megható, ha együtt elmondják a rendi imát! Ott még a megpróbáltatások és a nehézségek is könnyebben elviselhetőbbekké válnak.

Buzduljunk munkára. A terciáriusok szívesen és szünet nélkül apostolkodnak a lelkekért. A megnyerő viselkedést, derűs kedélyt kapcsoljuk össze az áldozatos és szüntelen munkálkodással és akkor sok eredményt érünk el és számtalan léleknek üdvét mozdítjuk elő.

K.R. Zita nővér
Szombathely.

Alvó lelkek.

Irita Pálffy Erzsébet grófnő.

— Levelet hozok. Most jött a póstával, — mondta kedvesen Ambrózia nővér.

Átvettem a hosszúkás fehér borítékot. Rögtön ráismertem Cynthia írására. Ugyan mit akarhat? ... Bementem az ebédlőbe és felszakítottam a borítékot. Csak néhány sor az egész.

„Okvetlenül várlak! ... Jöjj! ... Nem írok többet, mert utálok mindent, az egész életet. ... Akkor vagyok boldog, ha este eloltom a villanyt, falnak fordulok és alszom ... Hidd el, már csak arra kérem az Istent, adjon jó halált és ezzel legyen vége mindennek.“

— Szép! — csóváltam a fejemet. — Mi történhetett? ... Akármily alkalmatlan, félbeszakítom Firenzében útamat. Nézzük csak a menetrendet? ... Hatkor érkezem. A római pályaudvarról távíratozni fogok.

A firenzei állomáson pompás Lancia-kocsi várt. A soffőr már megszűröl hajlongott és mosolygott felém. Ismertem kiskora óta. Szülei még Cynthia szüleinek szolgálatában álltak. Fél óra múlva bekanyarodott az az autó a palota gyönyörű kovácsoltvas kapuján. Megérkeztem. A háziasszony rendkívüli örömmel fogadott. Megmutatta a szobámat, aztán magamra hagyott, hogy átöltözhessem. Alig készültem el, szólt az uzsonnát jelző gong.

— Jöjj, kedves, jöjj, — szólta Cynthia. — Ma a dohányzóban szolgáltatom fel a teát. Hűvösek a délutánok és ott van a legjobb kandallóm.

A dohányzó háromablakos terem volt süppedő szőnyegekkel, alacsony karosszékekkel, kis asztalakkal, muranoi és bronzvázakkal, amelyekben mesés szép orchidáék, gardéniák nyíltak. ... A márványkandallóban vígan lobogott a tűz. A rózsaszín selyemernyőkön át kellemes fényt árasztottak a lámpák. ... A teázó asztalkán valódi kínai teáskészlet. ... Csupa kényelem, szépség, nemes ízlés. Minden egyes berendezési tárgy elárulta, hogy gazdája szereti a műértéket és azt is, hogy van pénze bőven.

— Nagyon szép otthonod van — jegyeztem meg őszinte elismeréssel. — Ezt a berendezést még nem láttam. ...

— Mert új. Azaz hároméves. A szalon is. Majd később megmutatom. Mindenkinek tetszik. De hát egészen mindegy. Cseppet sem élvezem. Sőt, néha úgy megharagszom, hogy legszívesebben kidobálnék mindent az ablakon. Hidd el, ilyen környezetben is rettenetes lehet az ember élete! Hát mondd, minek is élek én? Minek? És kinek? A társaságomat szívből megújtáltam. Az utazást megúntam. Színház, szórakozás nem érdekel. A férjhezmenésre már nem gondolok. Hát nem örjítő így élni a világban és azt várni, mikor lesz már egy-egy napnak vége? ... Nem túlzás. amit neked írtam. Csakugyan akkor vagyok boldog, ha alszom, mert akkor nem tudok magam felől semmit.

Elgondolkozva néztem Cynthiát. Sápadt, finom arca csak úgy izzott a belső izgalomtól. Mélyen ülő sötét szeme szenvedélyes tüzzel tapadt rám. Látszott rajta: úgy érez, amint beszél.

— Te Cynthia — mondtam komolyan, — a te betegséged az, hogy a lelked alszik és azért kíván aludni a tested is. Lelki álomkórságban szenvedsz. Nem te vagy az első ilyen „alvó lélek“, akivel életemben összetalálkoztam. Talán fel tudlak ébreszteni. De kérlek, előbb felelj őszintén néhány kérdésemre. Hívó katolikus vagy?

— No hallod! furcsa kérdés... Te is tudod, hogy őseim között volt egy pápa, egy bíboros, három püspök, egy vértanú és egy boldog...

— Jó, jó, de ezek az őseid voltak...

— Természetesen én is hívő vagyok. Vasár- és ünnepnapokon elmegyek szentmisére, pénteken halat eszem, szoktam imádkozni, a húsvéti gyónásomat elvégzem...

— Ha hívő katolikus lennél, — szakítottam félbe — nem írtad volna meg azt a levelet és nem erősítetted volna meg szavaiddal is. Hitünk az örök életet tanítja...

Cynthia heves mozdulattal cigaretta után kapott.

— Ismerem a Hiszekegyet — vágott közbe idegesen.

— Kétségbevonom. Azt írtad: kérem Istent, adjon jó halált és ezzel legyen vége mindennek... Hát itt valami nincs rendjén. Ha tudod a Hiszekegyet, tudnod kell, hogy a halállal éppenséggel nincs vége mindennek, sőt azzal kezdődik csak az igazi élet. Jó katolikus létedre meg tudnod kell azt is, hogy ennek a jövőendő életnek a földi élet az alapja. Amennyi érdemet itt szereztünk, annyi jutalmat fogunk ott kapni. Igen, Cynthia, odaát öröm lesz és boldogság, de csak azok számára, akik kiérdemlik. Alvással meg — bizonyára te is belátod — semmit sem lehet kiérdemelni. Az alvás szükséges élettani folyamat, de nem érdemszerző cselekmény...

— Kegyetlen vagy! — tört ki Cynthia. — Megrontod ezt az utolsó élvezetemet is! Mire akarsz fölébreszteni? Micsoda életcélt adhatsz nekem. Én nem látok utat.

— Mert behúnyod a szemed és nem akarod meglátni. Cynthia, az embernek van egy mindennél fontosabb és szentebb célja a földön és ez: Isten szolgálata... A mennyei Atya dús kézzel egyengette útadat. Gondjaid nincsenek, egészséges vagy, szabad, a világi szórakozások úntatnak...

— Tán zárdába lépjek? Nagyvenéves fejjel?

— Dehogy. Ha erre az útra hívtad volna, már előbb megkaptad volna a szerzetesi hivatás kegyelmét... Kedves, jó Cynthiaám, Istennek nemcsak a zárdában kell és lehet szolgálni, hanem a mindennapi életben is. Sőt, itt néha még nagyobb szükség van jó szolgálókra, mint a szent falak mögött.

— Szóval jótékonykodjam. Mert ugye erre akarsz rávezetni? Hát ezt eddig is megtettem. Minden hónapban adok don Paolónak, a plébánosnak egy bizonyos összeget. És adok másoknak is, ha hozzám fordulnak. De hát mi ez? Kapok róla nyugtát, úgy mint a szabómtól vagy kalaposnőmtől és kész. Életemen egy mákszemnyit sem változtat... Egyedül vagyok, nincs senkim, akiről gondoskodnom kellene, aki rámszorulna...

Pedig lehetne. Lehetne egy népes, nagy családod, csak ki kellene nyujtanod utánuk a kezedet.

— Kire gondolsz? Remo unokatestvér családjára? Tavaly örököltek egy vénkisasszony nénitől.

— Nem, nem rájuk, hanem a szegényekre, a testi-lelki nyomorultakra. Ébredj, Cynthia! Vedd észre, hogy nemcsak azok a testvéreid, akikhez a vérség kapcsa fűz, hanem testvéred az a sok száz éhező, fázó, beteg, meghasonlott lelkű ember is, akik elvesznek, ha nem jön valaki segítségükre. Ébredj, Cynthia! Értsd meg, Isten nemcsak jószágos Atyánk, hanem szigorú bíránk is. Meg fog ítélni minden emberét, minden embertestvé-

redért, akiken segíthetél volna, módodban lett volna, de nem tetted, mert „aludt a lelked“...

Cynthia letette cigarettáját. Összekulcsolta a kezét. Ölébe eresztette.
— Hát mit tegyek?

— Legelőször gondold át, miért is vagy a földön? Aztán határozd el, hogy ezentúl tevékeny, Istennek tetsző életet fogsz élni. Keresz magadnak lelkiatyát, aki nemcsak gyóntatód, hanem vezetőd is... Kelj fel reggelenként egy órával korábban, menj szentmisére és lehetőleg járulj szentáldozáshoz is. Az Úr Jézussal a szívedben aztán másként fogod látni a világot is... Nem fogsz elvonulni az emberektől, ellenkezőleg közéjük mégy... Kikeresed a legelhagyottabbakat, legnyomorultabbakat és ezeket öleled magadhoz anyai szeretettel, mert az Úr Jézus is ezeket szeretete a legjobban. Ezeket hagyta ránk örökségül... És ne alamizsnát adj nekik, hanem fogadd őket „gyermekeidnek“... Légy gondviselő édesanyjuk. Keresd fel őket és vedd át válladra nyomorúságuk terhét. Vigy orvosságot a betegeknek, kenyeret a éhezőknek, cipőt a mezítlásasoknak. Békítsd ki a duzzogó házastársakat. Vezess Istenhez egy-egy eltévelyedett lelket. Vigasztald a szomorúságban megtörteteket. Oh Cynthia, annyi jót tehetnél! Este ne oltsd le a villanyt, hanem kapcsold be a rádiót és kézimunkázz „fogadott“ gyermekeidnek. Hiszen annyi mindenre van szükségük. Az egyiknek egy meleg kabátka kell, a másiknak alszszoknya, térdmelegítő, pullower vagy kendő, sapka, sál, kesztyű. A „család“ mellett ismerőseidet se szabad elhanyagolnod. Köztük is szolgáljad Istent. Néha egy elejtett mondat csodákat tehet. Például vonzani fogja barátnöidet, és ha nem is máról-holnapra, de el fog következni, hogy bennük is megszólal a lélek és elviszi őket néha hétköznapi is a templomba, hűsvéten kívül is a szentségekhez, fogékonyabbá teszi őket mások szenvedése és nélkülözése iránt.

Cynthia felsóhajtott.

— Hiszen szép az, amit mondasz, de... Ismerem a természetem. Én magamtól nem megyek semmire. A lelkiatya nem ér rá állandóan az emberrel foglalkozni, esetleg elkísérni az első próbálkozások alkalmával. Ha te itt maradnál az más...

— Tudnék valamit. Nekem is ez volt az iskolám.

— Éspedig?

— Lépj be Szent Ferenc harmadikrendjébe. Ott megkapod a lelki beállítást, megkapod a családi otthon melegét, megtanítanak, hogyan lehetsz mindenkinek mindene.

Éjfélig maradtunk fent. Reggel nyolckor pedig búcsúztunk.

Jó fél évig nem kaptam hírt Cynthiatól. Aztán Assisiből küldött szívélyes üdvözléseket. Míg végül ma előkerült a póstaszakból egy hosszúkbás boríték az ő jólismert szarkaláb betűivel. Rövid volt most is a levél, de milyen más lélek beszélt belőle:

„Szent Ferenc újonca vagyok!... Áldjon meg érte az Isten!... Nem írok többet, mert sietnem kell egy beteg renditestvérhez a kórházba. Boldog vagyok, csak ez az idő!!... Sohasem elég!... Pedig éjfél előtt nem kerülök ágyba. Igazán kitalálhatnának az orvosok valami szert, ami fölöslegessé tenné az alvást. Csak addig éltessem az Isten, amíg jóváteszem az „átaludt“ esztendőm mulasztását.“

Nagy meleget éreztem a szívem táján. Hála Istennek! Cynthia fölébredt. De aztán egy kis szomorúság vegyült örömömbé. Eszembe jutott, hányan vannak az én kis falumban, a városban, az országban, a világon „alvó lelkek“... És nemcsak a gazdagok, hanem a szegények között is. Mert alszik minden lélek, aki nem ébredt tudatára annak, hogy életével szolgálnia kell Istent, és ezáltal örök üdvösségét is.

Jóleső csalódásban volt részem a mult ősszel. Kinn jártam a Hűvösvölgyben és kíváncsiságból benéztem a szentföldi ferencrendi zárda (Bd . XII. Henrich István-u.3—5) *szentföldi múzeumába*. Sokat hallottam már róla, és őszintén szólva egy kicsit kételkedtem benne valamiképen túlzásnak véltem ismerőseim dicséretét.

Ke lemes délután érkeztem ki a csodaszép fekvésű zárdába. Nyugovóra állott a nap. Sugarai festőien szűrődtek át a fenyőfákon, és Mátyás király régi vadaskertjének fái pásztákat alkotott a fény-özön . A virágok bódítóan árasztották illatukat, és ép a Szentföldi Múzeum mellett vadgerle turbékolása ringatott valami kibeszélhetetlen hangulatba.

Mosolygós ferences atya sietett elém és kedvesen érdeklődött látogatásom célja felől. Szemlátomást megörült, amikor mondtam neki, hogy a múzeumot szeretném megtekinteni.

— Ne vegye rossz néven, hogy ilyen későn jöttem.

— Óh dehogy is ! Bármikor szívesen mutatjuk meg ezt a mi kis kincsünket.

— Mekkora terület ez itt? — édeklődtem.

— Körülbelül 2.700 négyszögöl, de terveink szerint ezt még bővíteni kell.

Közben a finom kis kápolnához értünk. Meglepett egyszerűsége és mélyen lelkembe markolt *Alfonso Cano Szent Ferenc* szobra. M-nél tovább merültem Assisi Nagy Szentjének szemléletébe, annál eme kedettebbnek éreztem magam. Igazat adtam annak, aki azt mondta, hogy ebben a kápolnában órákig el tudna imádkozni.

— A lépcső feljártatban, két oldalt már szentföldi virágok és fényképek sorakoznak. Ez a rózsza Jerikóból való. Két éve hozta a szentföldi biztos atya és még most is megőrizte a színét.

A lépcsős folyosó végén léptünk az első terembe: *Názáret*. Eredeti olajfestmények meleg színeiből Szűz Mária városának levegője árad felém. Rajzok és grafikonok szemléltetik történetét, és hogy teljes legyen a kép, Ain-Karem magnificatos világából is kapunk ízelítőt.

Betlehem derűs termében *Jézuska* szobra, barlangja, jászola adja a lelket ; a régiségek is szép rendben sorakoznak : kőkorszaki pattintott és simított szerszámok, bronzkorszaki tintatartó, karperecek stb. többezeréves égetett edények, pénzek. Az arabok művészetét a gyöngyházmunkák : kereszték, stációk, plakettek képviselik. A falon szép Szűz Mária-kép függött. Messziről tűfestésnek véltem, és csak közelről vettem észre, hogy bélyegekből készült.

— A használhatatlan bélyegekből állította össze egy terciária — magyarázta a kísérőm.

Jézus nyilvános működésének termében meglepett a táborhegyi bazilika mása, és tiszta képet alkothattam magamnak a kafarnaumi zsinagógáról. Izlésesen helyezték el az arab népművészet néhány kézimunkáját (tűfestés, betlehemi nők mellésze stb.). Eszter könyvének pergamenkódexe (700—1000 éves) és a Thora a bábéli talmúddal egész

pompás gyűjteményt képez. A természettudóst is izgatja ez a sok őskori kövület (Emmausból, Ain-Karemből), amelyeket rendkívül nagy változatban tanulmányozhat. A szentföldi kőzeteket bőven leli a szakértő, engem azonban inkább a nolttengeri aszfalt, só és a szentföldi szentélyek köveinek gyűjteménye érdekelt.

— Ez a terem egészen a *Magyar Szentföld* terveiről beszél — hangzik az atya szava — megjegyzem azonban, hogy építésünk mind-
ezt még szentföldi útja előtt készítette. Azta már sokat változtattunk rajta.

— Meglepő az elgondolás, és a modellen eszközölt változtatások előnyösek lesznek. Így már a modernség vádja is elesik — volt a vála-
szom.

Amint néztem ezt a sok tervet, élelem rajzolódt a jövő képe. Szinte látam, mint jön ide hazánk minden részéből a hívek serege, hogy alázatosan leboruljon a Golgotán, elsírja könnyeit a Szentsírban, felviduljon a Születési Barlangban, hallgassa ez Angyali Üdvözlés szavait Szűz Mária házában, hálát adjon az Oltáriszentség, a bűnbánat szentsége, a Szentélek eljövetele nagy kegyéért az Utolsó Vacsora termében stb. Igen, ez a csodaszép és mégis áhítatosan csendes helyen épülő Szentély forrásunk lesz, és szomjas, összetört lelkek zarándokolnak majd ide megpihenni . . .

Ilyen gondolatok között értem a *térképek termébe*. A Jézus korabeli zsidó templom és az Antónia-vár modellje várakozáson felül jónak látszik (Schick és de Vogue). Szinte ott járt a falai között az Isteni Mester . . . A domború térképek, rajzok stb. sokaságában első pillanatra megállapítottam, hogy itt sokáig kellene időznöm. Jobban vonzott azonban *Jeruzsálem* két terme. A külsőben régi üveggyűjtemények, fezek is hívogattak, de szívem húzott a Golgota felé . . . Meghatott a Gethszemáni barlang: Jézus elfogatásának helye, szívembe, vágott a Gethszemáni-kert. Az ősolajfák Jézus verejtékezéséről suttognak . . .

Megrendülve állottam meg a Szentsír bazilika termében. Balról fehérlett a golgota *Stabat Mater* márványoltára. Az Eucharisztikus Kongresszusra ajándékozták a Magyar Szentföldnek, mert a Golgota új oltárt kapott. Nem is olyan régen még én is rajta miséztem! Hány könny hullott erre a szent oltárra, amely sokáig ott állott, ahol Jézust Szűz Mária ölébe helyezték.

Azután a Golgota krisztuskorabeli alakja ötlött szemembe a Szent-sír régi és mai alakjával, majd a Keresztút egyes szemléltetése régi és mai helyzetében . . . Egyszerre törtek lelkemre és boldogan tapasztaltam, hogy itt valóban a Szentföld lelke ihletett meg engem is . . . Szerettem volna a kereszteslovaggal én is lehajtani fejemet a Szentsírra, hogy kiszakadjon belőlem a fájdalom és az összetörtség . . . Nem szégyeltem bevallani, hogy ebben a légkörben titkon könnyek csordultak ki szememből . . . és magam is meggyőződtem, hogy valóban a Szentföld lelke kezd beszélni már most is a Magyar Szentföldön.

Zarándok.

A terciárius és a vallásos egyesületek.

A III. rend magasztos célja miatt belső értékében felülmúl minden más vallásos szervezetet, amelyek a világban élő hívek megszentelését célozzák. Ez az Egyház véleménye. Ezért helyezi a III. rendet minden vallásos egyesület élére, amikor neki *elsőbbségi jogot* (701. skv. kánon) ad. Míg a többi egyesület ugyanis valami *különös* (részleges) célt tűz ki maga elé, mint az Oltáriszentség imádása, a Szűz anya tisztelete stb., addig Szt. Ferenc III. rendje az egész életet akarja átölelni és tagjait a keresztyény (evangéliumi) tökéletességre vezetni. Tehát ugyanaz a cél, amire a kolostori rendek törekuszenek, csak az eszközök mások. Méltán kapja meg a terciáriusok családja a *Rend* megtisztelő címét az Egyháztól, amely a tagok számára rendi szabályt, rendi ruhát, rendi imát ír elő.

A III. rendnek *családi jellege van*, míg a többi vallásos szervezetek társadalmi osztályok, nemek, és korok szerint tagozódnak és így nem egyesíthetik nagy családba a híveket, miként az őskeresztyény hitközségek (egy szívük, és egy lelkük volt. Ap. Csel.). A terciárius községben csak testvérek és nővérek vannak, ugyanazon jogokkal és köteleességekkel, hogy a társadalmi osztályok között fenálló különbségeket és ellentéteket az evangéliumi testvériség szellemében megszüntethessék. A rendiközség előjárósága mint atya és anya szerepel a rendiközségben, nem mint főnök, vagy elnök. Azért a neve: *előljáró testvér vagy nővér*. Meg kell szüntetnünk a rendiközségekben a másféle elnevezést, mert a terciáriusok világban élő szerzeteseknek számítanak, akiknek *rendi előjáróságuk van!*

A terciárius község *nagy családnak tekinthető*. Éppen azért egyszerre nem lehet senki kétrendiközség tagja, még kevésbé *kétféle harmadikrend* tagja. Hogy kétféle III. rend tagja legyen valaki, azt megtilja a Codex J. C. 705. kánonja. Tehát aki ferences terciárius, az ugyanabban az időben nem lehet szervita vagy domonkos rendi terciárius (S. Congr. de Indulg. 1893. jan. 31.), sőt bencés oblátus se (S. Congr. de Indulg. 1895. jan. 15.). Tehát érvénytelen a *fölvételük*. Ha azonban ok van rá, az egyikféle terciárius rendből *átvehető* valaki a másikba. Pl. szervita terciárius rendből a ferencesbe, de ki kell kérnie az elbocsájtót az illetékes rendiközségtől. Az egyik terciárius rendből a másikba való átmenetelhez elég okul az is, hogy az illető terciáriusnak így könnyebb teljesítenie kötelesegeit. (S. Congr. de Indug. 1904. márc. 4.). A rendi előjáróknak nincs joguk megakadályozni az átmenetelt, mert azt a Codex 705. kánonja megengedi.

Ha valaki pl. a szervita terciárius rendből a ferences III. rendbe megy át, akkor újra kell újoncnak lennie (II Terzordine Franciscano. P.M. da Coronata. 1933. 139.). Ha azonban a szeráfi család 3 ágának engedelmessége alatt levő terciárius a kapucinusok vezetése *alatt* álló rendiközségből a minoriták vezetése alatt álló rendiközségbe megy át, vagy kettőből a ferencesek vezetése alatt

álló rendiköztségbe, akkor nem kell újra kezdenie az újoncévét. Elbocsátót mindig kell kérnie, mert ennek alapján vehető fel a jelölt.

Bölcsen mondja Holzapfel (Die Leitung des Drittenordes): *Bár általánosságban nem kívánatos, hogy valaki túlsok vallási egyesülethez tartozzék, mert tapasztalás szerint hol itt, hol ott kénytelen elhanyagolni sokoldalú kötelezettségét, elvileg azonban semmisenem áll útjában annak, hogy a terciárius többféle vallásos egyesületnek tagja legyen. Ámde arra tekintettel kell lennünk, hogy a terciárius minden más egyesületnél többre becsülje a III. rendet. Különben nem igazi terciárius és jobb, ha elhagyja a III. rendet. Ha tehát összeütköznének kötelességei, a rendi összejövetelek stb. legyenek mindig elsők. Ettől komoly indok alapján csak az igazgató atya engedélyével szabad eltérnie. A fölvetélnél ezt előre tisztázni kell és ha a jelentkező erre vonatkozólag nem tesz ígéretet, tagadjuk meg neki a felvételt.*

A vallásos egyesületek jól járnak, ha lelkileg művelt és megbízható terciáriusokat számlálhatnak tagjaik közé, akik ott az igazi katolikus szellemet terjesztik és elmélyítik. A tapasztalat is mutatja, hogy akik ilyen egyesületekben akár mint vezetők, akár mint egyszerű tagok komolyan dolgoznak, azok többnyire terciáriusok (Holzapfel u. o.). Ez dicsőségére válik a harmadikrendnek, de viszontzáról elvárhatja a rendiköztség, hogy az Actio Catholica szellemében önzetlenül apostolkodó tagjainak mindenképpen tegyék lehetővé rendi összejövetelek stb. lelkiismeretes látogatását és terciárius kötelességeiknek teljesítését, mert különben a tapasztalat szerint a terciáriusok könnyen ellaposodnak és nem fejthet ki olyan eredményes munkát, mint a szív és lélek szerint egész terciáriusok.

A munka célján és módjában lehet eltérés a III. rend és a többi vallásos egyesületek között, az igazi evangéliumi szellem azonban kizár mind a féltékenységet és ellentétet ott, ahol valóban Jézus lelkülete irányít és éltet! Csak Krisztust szeressék és dicsőítsék, az a fontos. Ki által, az mellékes! A III. rend szívesen küldi tagjait mindenféle apostolkodásra, mert ő az Egyház jobb keze óhajt lenni, és X. Pius pápa kívánsága szerint is minden jó műnek előmozdítója, nem akadályozója.

Az okos rendi elöljáróság nem élezi ki ezt a kérdést, hanem megértő szeretettel úgy igyekszik nevelni a rendiköztség újoncait, hogy azok ízig-vérig valódi terciáriusokká váljanak, és legfőbb boldogságuk legyen a nekik új boldogságot ajándékozó harmadikrend. Jósággal fogadja tehát a kongreganistákat és a többi egyesület tagjait, akik mélyebb lelki életet keresnek a III. rendben. Vigyázzunk rájuk, hogy a szeráfi nagy család értékeit naponta jobban szeressék meg. Ha ez a derűt árasztó szeretet egész valójukat átjárja és átalakítja, akkor a fenti elvek szem előtt tartásával magától oldódik meg lelkükben az a kérdés, milyen kapcsolatban legyen a terciárius a többi vallásos egyesületekkel.

A bölcs előrelátás azt tanácsolja, hogy az újoncévben egész erőnkkel azon legyünk, hogy újoncaink valóban megbarátkozzanak

a szeráfi lelkülettel, amely pótol majd nekik mindent. Az ilyen lelkületű terciáriusok lelkükkel-szívükkel odanőnek Szt. Ferenchez és nagy kitüntetésnek, kimondhatatlan boldogságnak tartják, hogy a nagy Assisi Szent családjához tartozhatnak és bárhol dolgoznak, e családba röpülnek vissza mint a gyermek édesanyja ölébe!

P. Majsai Mór O. F. M.

Alakuló intézmény kíségetésre keres vallásos tanítónőt, óvónőt, mindenest.
Szerzetesi hivatásúak előnyben. Felvilágosítás:
Remetekertváros, Boldogasszony-út 39. szám.

Mikor paradicsom a családi élet?

— Anyi házassági poklot láttam — mondta egy nősülés előtt álló fiatalember gyóntatójának, — hogy bizonyos félelemmel lépek az oltár elé. Ki tudja, milyen lesz az én családi életem...

— Ha megtartjátok azt a kis verset, amit egy tiroli falucska határában egy Szentcsalád kép alatt olvastam — felelte a szerzetes, — akkor biztosíthatlak: paradicsom!... A versike különben így hangzik:

*Hol a férj olyan mint József,
Asszonya olyan mint Mária,
A gyermek lelke-teste tiszta
Miként Jézus, az Isten Fia:
A családi élet, bizvást mondhatom,
Boldog és békés paradicsom!*

Rendi élet.

Csongrádi rendiköztség 1886. aug. 2-án alakult meg. Igazi fejlődés útjára akkor lépett, amikor 1936-ban a ferences atyák rendházat és templomot kaptak Csongrádon. Azóta a rendszeres vezetés alatt egyre jobban tükrözi vissza a terciárius szellemet. **Keczeli Mészáros Albert igazgató, házfőnök** atya igyekszik szeretettel foglalkozni a kis családdal, hogy ne csak helyben, hanem a vidéken is megszeressék a terciárius életet. 1939. év elején 18 volt a terciáriusok száma. Rendes havi gyűléseiket otthon híján a Kat. Legényegyletben tartják. Hitbuzgalmi tevékenységük a szentségimádásban, első áldozások rendezésében, a betegek ellátásáról való szorgoskodásban és a templom díszítésében nyilvánult. Karácsony előtt a szegényekről is igyekeztek gondoskodni. A kat. sajtó terén is szépen kezdenek dolgozni. Eladnak 224 **Isten Dalosait**, 60 **Szentföldet**, 200 **Újnemzedéket**, 10

Szív-újságot stb. Könyvtárukat most szeretnék berendezni. A sok terv megvalósítása az új rendi előljáróság feladata. 1938. dec. 29-én választotta a terciárius köztség. Tagjai ezek: özv. Lászlóffy Lászlóné, Mária n. előljáró, Türi Mihályné, Vig Franciska, Teréz n. a helyettese; Tyukász Sándor, József tv. titkár; Varga József, Albert tv. jegyző; özv. Dósa Farkasné, Ötvös Erzsébet, Anna n. pénztáros; Tyukász József, András tv., özv. Vajda Tamásné, Ötvös Mária, Anna n., özv. Remlinger Flóriánné, Reisz Mária, Franciska n., Felföldi Sándorné, Sándor B. Julianna, Anna n. tanácsosok; az újoncmester maga az igazgató atya: P. Keczeli Mészáros Albert. OFM. házfőnök.

A Székesfehérvári Ferences Harmadikrend évi beszámolója. Havi szentmiséinket harmadik vasárnap reggel 8 órakor tartjuk, amelyen énekelünk és a szentáldozáshoz járulunk.

Gyűlésünk ugyanezen nap d. u. 4 órakor van. Előjárósági összejövetel alkalomadtán meghívó körözésével törté-
nik. 1938. jan. 5-én meghalt Klára nő-
vérünk, aki végrendeletben a terciá-
riusokra hagyta 292 négyszög terület-
tel egy szoba-konyhás házat. Csakha-
mar ehhez özv. Jakabné, Erzsébet nő-
vér még egy szobát huzatott 300 pen-
gő költséggel. Majd özv. Tonomárné,
Magdolna nővér elhalálozása alkalmá-
val a rend kapott 2.000 pengőt, ami
után két szép utcai szoba épült e fenti
örökséghez 3.500 pengőért. Ehhez a
kiadászhoz a fenti Erzsébet nővér még
300 pengővel járult míg a 200 pengő
hiányt igazgató atyánk hozta össze,
Monika nővér pedig 1.000 pengőt köl-
csönzött. Így most már négy szobája
van a mi Szt. Gellért-utcai házunk-
nak, de hordják az anyagot az ötödik
szobának is, amely Stefánia újonc nő-
vérünk jóvoltából készül és ő maga is
bútoroztatja be. Így méltán nevezhet-
tük el tulajdonukat: „**A ferences
harmadikrend szegényeinek szeretett
otthona**”-nak. Halottunk 5 volt, még-
pedig a házadományozó özv. Jenko-
vitsné: Klára, — özv. Pirosné: Delfi-
na, — özv. Tonomárné: Magdolna, —
Gurlichné: Klára nővérek és Csikász
József, Paskál testvér, akiknek gyász-
miséjén résztvettünk, a szentáldozás-
hoz járultunk, temetésükön zászlóval
testületileg voltunk, sírjukat megko-
szorúztuk. A sírnál Szt. Ferenc
atyánk himnuszát a hívek nagy épü-
lésére énekeltek. Még volt egy nagy
bánatunk s gyászunk. Eltávozott az
élők közül egyhónapi nagy szenvedés
után szeretett zárdafőnök atyánk:
Molnár Arkangyal, aki néhány évig
igazgatónk is volt. A templomi rava-
talához ezrek zarándokoltak. A teme-
tését rendi igazgatónk: P. Erős Alajos
rendezte. A gyászmisét és szertartást
P. Scheirich Bonaventura tartomány-
főnök végezte. A szentbeszédet **Papp
Lajos** pázmándi esperes plébános
mondta. Nemcsak a helybeliek, ha-
nem a vidék is bejött a temetésre. Ek-
kora tömeget mostanában temetésen
nem látott Székesfehérvár. A temetési
vállalkozó szerint Prohászka püspök
úr 11 év előtti temetésére emlékez-
tetett a nagy felvonulás. Az egyház-
megyei kispapok énekkara, meg a fel-
sővárosi templomi dalárda remekelt.
A tartomány zárdái 2—3 taggal kép-
viseltették magukat. A helybeli ka-
nonokok, világi klérus, vidéki papság
és kispapok festői csoportja útközben
fennhangon a rózsafüzért imádkozta;

több, mint 300 mentek így négyen
egy-egy sorban. Előttük a ferencesek
által vezetett egyesületek haladtak
zászló alatt, mint a harmadikrend,
Jézus Szíve Szövetség, Rózsafüzértár-
sulat és Szt. Antal-imaszövetség több,
mint ezer taggal. Sírjára koszorút he-
lyezettünk s szomorúan énekeltek: **Őn
Szt. Ferenc ki fenn az égben... Nem
csak az ő nyughelyét, hanem a több
szerzetes sírját is mi gonddozzuk,
virágozzuk s öntözzük. Minden hónap-
ban nagytakarítást rendezünk temp-
lomunkban. Könyvtárunk nagyon fel-
lendült. Havonta két vasárnap van
nyitva. A koptatási négy fillérekből
tudtunk új könyvet venni, a régiéket
megjavítani. Az eucharisztikus kong-
resszus díszmenyendezetere 300 pengőt,
a ferences missziókra egyszer 100 P-t,
majd 125 pengőt küldöttünk fel a bu-
dapesti központnak. Fogadalmat 12
tag tett, újoncunk 11 van. Oktatásu-
kat eddig P. Alajos igazgatónk vége-
zte. Több, mint 600 pengős selyemhím-
zésű rendi zászlónk szentelésére ké-
szülünk. A felvidék visszaszerzése al-
kalmával rendi tagjaink is kivették
részüket. Az itthon maradtak a
„Magyar a magyarért” akcióra gyűj-
töttek, ruhát vartak, míg Manger
Emil, Antal testvér, rgimn. világi
előjárónk még szeptemberben bevo-
nult katonának, majd mint honvéd
hadnagy katonái élén november hó-
napban Losoncra vonult be, addig
Zóni István, Ferenc testvér postafel-
ügyelő, főnök, rendi titkár Érsek-
újvárra küldetik postavezetőnek s
szervezőnek. Endl István, Leó testvér
katonai szolgálatot. Jól imádkoztunk
értük, mert újvra megjöttek, még
Zóni titkárunk is, aki nem tudott
megszokni a felvidéket, viszatért ami
nagy örömünkre, kedves Fehérvárra
s rendi testvéreihez. Karácsonyra a
rendi testvérek adományából 10 sze-
gény rendtagot láttunk el élelemmel
és ruhával. Hiányzott a mi jószágos
boldogult Magdolna nővérünk adoma-
nya, aki 200—300 pengővel szokott a
szegények karácsonyfájához járulni,
azonkívül gondoskodott templomunk
havi gyertya és más szükségleteiről.
Alamizsnás angyali jó lélek volt, aki
türelmessel viselte félévig nagy be-
tegségét. Legnagyobb vigasztalása volt
az, amikor igazgató atyánk oly gyak-
ran elvitte hozzá Krisztus Szt. Testét.
Bizonyán örvend Szt. Ferencel fenn
az égben. Újításképp behoztuk a havi
rendi körlevelet, amely 160 példány-**

ban jelenik meg, amelyen nemcsak a terciárius naptár van meg, hanem minden hitéleti, egyesületi, templomi és egyházi megmozdulás. Ez olvasható a templom ajtóin is. Hálások lehetünk egy kedves jötevőnknek a papírárt és a sokszorosításért.

Jegyző.

A sátoraljaújhelyi rendiköztség tagjai minden második hónap második vasárnapján tartják gyűlésüket. A zárda egyik tanterme a rendiothonuk. A testvérek legnagyobb része szegénysorsú, így külön rendiothon létesítésére eddig nem gondolhattak. De ez talán nem is olyan nagy baj. A nélkülözések és a megpróbáltatások jobban megerősítik a testvéreket, és akik szívesen elviselik buzgóbb tagjai lesznek a rendiközségnek.

A testvérek 24 Ferences Közlönyt, 130 Isten Dalosait, Szentföldet stb. helyeznek el havonta. Ezenkívül kb. 150 naptárt adnak el évente. A Szívújság és más katolikus sajtótermékek terjesztéséből is kiveszik részüket. Sok kongresszusi jelvényt is eladtak.

Pontos adatokat nagyon nehéz küldeni, különösen a lelki dolgokra vonatkozólag.

Gyakran látogatják a testvérek a kórházakat, ahol bő alkalmuk nyílt az apostolkodásra. A betegek között imákat és üdvös olvasmányokat osztottak szét. A régen gyóntakat rávették és előkészítették a szentgyónáshoz. Lelkivigaszban részesítették a betegeket. Súlyos beteghez papot hívtak nemcsak a kórházakban, hanem a városban is. Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy a jó Isten és szolgálja után igen sok lélek nekik köszönheti az örök életet. Az öregek, a betegek és az elhagyatottak fölkeresése mindig kedves kötelességük. Elsegítették a tempomba az öregeket, akik oda nagyon vágyódtak. Szegények, betegek részére ételt, ruhát gyűjtöttek, adtak. Lakásukat kitakarították, ágyukat rendezték. Orvost és orvoságot juttattak a rászorulóknak. Költözködésnél pénzbeli segílyt adtak.

A katolikus vallás igazságait másokkal is megismertették és így a katolikus vallás számára lelket nyertek meg. Az ingadozókat megerősítették és ezzel őket hitünkben megtartották.

Sok házasság rendezésénél közreműködtek. A vegyesházasságot kötni akaró jegyeseket felvilágosították és elhozták a plébániára.

Szegények részére iratokat szereztek be. A szegények részére gyűjten-

dő pénz összeszedésében is résztvesznek havonta.

Mindenben segítségül vannak a városunkban tartózkodó ferences szegénygondozó nővéreknek, akik kb. másfél éve vették át (részben) a szegényügyet.

Sátoraljaújhely, 1939. II. 14-én.

Potoczky János
rendi igazgató, káplán.

A kecskeméti terciárius község évi beszámolója az 1938. évről. A hó első vasárnapján szoktuk megtartani az előjárósági gyűlést. Minden hónap második vasárnapján reggel közös szent misén veszünk részt és szent áldozáshoz járulunk a harmadikrend élő tagjaiért. Másnap reggel az elhunyt terciáriusokért veszünk részt szent misén és áldozunk. — Második vasárnap délután szoktuk megtartani templomi és teremgyűlést. Hetenként egyszer hétfőn munkadélutánra jövünk össze a rendi othonban, és egyházi ruhákat javítunk. — A hónap harmadik vasárnapján egész nap szentségmádást tartunk közös ima-órával. — Negyedik vasárnap a jelöltek és újoncok oktatása van. — Kegyszer-árusítással naponta foglalkozunk, a misszió javára állandóan gyűjtünk.

1938. február 2-án műsoros tea-estélyünk szépen sikerült. A tea-est tiszta jóvedelmét felépítendő kultúrházunk javára fordítjuk. — Március 17—18—19. napjain lelkigyakorlatot tartott részünk-

re P. Frech Otto ferences atya. Gondolatokban gazdag beszédjei nagy hatást gyakoroltak rendi testvéreinkre. — Utána közös szent áldozáshoz járultunk. — Virágvasárnapján barkát árusítottunk. A befolyt összegnek felét a ferences misszióra, másik felét a Manrézának küldtük meg. — Húsvétra 30 rendi szegényt segélyezésben részesítettünk. — Páduai Szent Antal ünnepére háromnapos lelkigyakorlattal készültünk. A Szent ünnepén lilimos kórmenetet tartottunk a legméltóságosabb Oltáriszentséggel. — Szent Antalnapot is tartottunk sorsolással; tiszta jövedelmét szintén a felépítendő kultúrházunk javára fordítjuk. —

1934. július 2-án tette le a III. r. fogadalmat Főtisztelet Hunn Ernő tabori főlelkész, mint Antal testvér.

1938. július hó 23—24-én Mátraverebély-Szentkútra két napos zarándoklatot vezetett rendi igazgatónk, P. Feisz Angelusz házfőnök. — 2300 hívő igen sok lelki élményben részesült. — Megérkezésünk után másnap közös szent áldozáshoz járultunk. — Augusztus hónapban kirándultunk a Kecskeméthez közel fekvő Nyíri-erdőben. A nap kellemesen telt el, este litániára, imára jöttünk össze a közel levő ménteleki templomban. — Augusztus hóban távozott körünkől 6 év n át volt előjáró nővérünk ő prunicai Jeszenszky X. Ferencné. Hálás szeretettel búcsúztunk el tőle és őrizzük emlékét.

938 október hó 1, 2, 3-án szent beszédek voltak a ferencrendiek templomában. Október 4-én Szent Ferencz Atyánk halálának emlékünnepején a szeráfi kórus énekelt, amely ez év elején alakult meg. — Október első vasárnapján este gyertyás kórmeneten vettünk részt hazánk sorsának jobbrafordulásáért. — November hó 1-én mindszent napján reggel közös szent áldozáshoz járultunk az elhunyt hívekért. —

1938. december hó 3—4-én Szent Miklós vásárt rendeztünk sorsolással egybekötve az összes egyesületek részvételével. — A vásár jövedelmét: 3200 pengőt a kecskeméti szegények javára fordították. — Karácsonyra is részesítettünk rendi szegényeket segélyezésben körülbelül 25-öt. Szép karácsonyfát díszítettünk és állítottunk fel Otthonunkban. — Karácsony napján reggel volt szép kis ünnepek keretében karácsonyfagyújtás. — rendi testvérek-nővérek jelenlétében. — Karácsony másnapján szent misén közös

szent áldozáshoz járultunk és papai áldásban részesültünk. —

Kecskemét, 1939. február hó

Varga Matild
h. titkár.

A dombovári rendiköztség otthonában úgy az előjárói, amint a közönség szejöveleteit rendszeren havonta megtartotta főt. Erdélyi Lajos igazgató atya vezetésével.

Előjáróságát újabb 3 évre megválasztotta. A régiék maradtak, csak két újabb tanácsos jutott az előjáróságba.

Az előjáró a testvérekről törzslapokat, s személyi adatokról egyéni lapokat készített.

Április 3-án Virág Ferenc pécsi megyés püspök úr bérnált községünkben. Rendiközségünk képviselőjével tisztelgett a többi vallásos társulattal egyetemben. Ő Nagyméltósága buzditott fokozottabb lelkiéletre.

Otthonunk díszére egy 65 cm. nagyságú igen szép Jézus Szíve szobrot szereztünk be két szép fémgyertyatartóval. A szobor megáldásával kapcsolatban rendiközségünk a Szent Szivnek ajánlotta fel tagjait és családjaikat.

Püspök Atyáknak, Kamarás-plébános Urunknak és rendi igazgató Urunknak nevük napjára bőséges lelkicsokorral kedveskedtünk.

Imáinkkal igyekeztünk az Eucharisztikus Világkongresszusnak és Szent István jubileumának sikerét előmozdítani. Örömmel vonultunk ki a lómásunkra az áthaladó Szent Jobb megtisztelésére és ünneplésére.

Szent kilencedekkel készültünk nagyobb ünnepeinkre így a lourdesi megjelenés és Szent József ünnepére. Kilencedet végeztünk a Világkongresszust megelőző napokban, a Szent Szív ünnepére, Szent Ferencére. Január elején közös ájtatosságot tartottunk a Szent Család ti zletetere

A missziók javára gyűjtöttünk. Egy pogánygyermeket kiváltottunk.

A testvérek nagy többsége megrendelte az „Isten dalosai“ havi folyóiratot a misszók elősegítésére.

Elhatároztuk, hogy minden negyedik évben egy énekes szent misét szolgáltunk élő és elhunyt rendi testvéreinkért.

Felajánltuk a januári tagdíjakat 11 P. 43 fillért a pécsi Szeráfi kollégium javára, a ferences növendékek nevelésére.

Néhány testvér részt vett a Világ-

kongresszus szent éjjeli csodás áhítatában és a férfiak szíve megteleít a hit örömeivel és édességével.
Egy testvérünk Krisztiné-Klára nővér márc. 12-én elhunyt. Egy új testvért Paskál néven beöltöztettünk.

A sásdi terciárius község szépen halad előre, mert Főt. Gratzl Gyula plebánus úr lelkesen foglalkozik a kb. 30 főből álló kis rendi közösséggel. Az előjárónó Vajda Jánosné Az év folyamán buzgóan apostolkodtak az irgalmasság lelki és testi cselekedeteinek gyakorlásával, a missziók terén és a templomokért.

Egy gondoztak és élelemmel segítettek egy négygyermekes édesanyát. A négygyermekes részére küldöttek 270 P-t. A máriagyüdi kegytemplom javára összegyűjtötték az utolsó év részleteit, még pedig Sásdon 70 50 P-t, Varga községben 15 50 P-t. Február havában a csobánkai templom javára gyűjtöttek.

A szeniföldi biztosi hivatalnak kegytárgyakból 2 98 P-t, a Magyar Szentföldre pedig 25 P-t küldöttek.

Be ételükből 230 46 P.) miseruhákra és egyházi felszerelésekre 157 96 P-t fordították, hogy szepítsék Isten házát, ahol naponta szent misét hallgatnak és lehetőleg áldoznak is.

Terjesztik a katolikus lapokat és a gyakorlati hitbuzgalmi füzeteket (lelkítűk, 300 db. jó halál gyakorlata ima stb.).

A Szentév sikeréért és a hitélet előmozdításáért többször tartottak egygyórás szentségimádást, nagybőjten keresztútát végeztek és nagyhéten háromnapos lelkigyakorlatban vettek részt. Így alakították ki magukban azt az önzellen apostoli lelkületet, amely munkásságukat jellemzi.

Jászózsai rendi község szépen dolgozik és a ferences szellemet különö-

sen abban igyekszik követni, hogy az Oltáriszentséget szeretettel veszik körül. Így nem régen is 57 pengőért szép miseinget rendeltek templomuk számára.

A józsai rendi község tagjainak száma 29. Gyűléseiket minden harmadik vasárnap tartják Velker Gizella rk. tanítónő lelkes vezetése alatt. A plébániai apostolkodásból szeretettel veszik ki részüket és egyetértésben dolgoznak együtt a Jézus Szíve Szövetséggel. Halottaik: Biró István, Lajos tv., Kovács Gáborné, Róza nővér és Schneider Józsefné, Klára nővér. Nyugodjanak békében!

A debreceni harmadrendi község 1939 évi január hó 22-ik napján tisztújító gyűlést tartott, amelyen a következő tisztúrtak választotta meg. Világi előjáró: Kovács Béla Paskál testvér. Titkár: Sallay István Paskál testvér. Újoncmester: Bakacsi Pál Péter testvér, helyettese: Kállay Elekné Ágnes nővér. Tanácsosok: Humman Lajos Antal, Horváth István Ronaventúra, Pongrác Ernő Ferenc, testvérek — Dusa Józsefné Magdolna és Kállay Elekné Ágnes nővérek. Könyvtáros: Horváth István Bonaventúra testvér, helyettese: Héjja Samuelné Erzsébet nővér. Sekeresyés: Varga Istvánné Magdolna nővér. Kegyszeres: Szmarek Pálné Zita és Varga Istvánné Magdolna nővérek. Rendi otthon gondnoka: Héjja Samuelné Erzsébet és Varga Istvánné Magdolna nővérek.

Kérjük a testvérek imáit, hogy vezetőség munkáját, Szent Ferenc Atyánk áldása vezesse

Debrecen, 1939. II. 7-én.

Sallay István P.
rendi titkár

Szerkesztői üzenetek.

Buda és Pécs. Közöljük a rendi község beszámolóját, de csak az áprilisi számban, mert most már sok az anyag.

A terciárius katekizmus kifogyott, különben is sokat kell majd benne át-alkaitanunk, mert megjelenése óta nagy változások történtek.

Szent Antal tiszteletéről ezután lapunkban is jelennek meg közlemények, hogy eleget tegyünk a több oldali óhajnak. Pálffy Erzsébet grófnő szakavatott tollával ír majd Szent Antalról, miként ő maga jelzi ezt cikkében.

Székesfehérvár P. E. A. A „Terciárius körlevél“ ügyes és eleven. Jól teszik, hogy bekapcsolják mozgalmukba a különféle testületeket. Legyünk ott mindenütt, ahol a szeráfi szellemet megismertetni és megszerettetni lehet.

Nagykanizsa Dr. P. H. Örülök küldeményének, csak egy kicsit későn kaptam. Áprilisi számunkban közlöm. Külön is őszinte szeretettel gratulálók.

PERZSA ÉS SZMIRNA SZŐNYEGEKET

művésziiesen javítok házaknál.

PETKY ERZSÉBET

Máriaremete Szent László-utca 48. szám.

Leánygyermek két évtől **családi otthont** kaphatnak

nyaralóhelyen, központi villában. — Kívánatra

német-francia nyelv- és zongoraoktatás.

Alakuló intézmény.

Remetekertváros, Boldogasszony-út 39.

LINKE URI DIVAT

MARGIT-KÖRÚT 51. ATRIUM MOZGÓ MELLETT!

Férfi fehérneműek, divatcikk, pyjamák, házi kabátok, nyakkendők, zsebkendők, stb. nagy választékban olcsó és jó minőségben.

Hozott anyagból fehérnemű varrását is vállalom.

TELEFON: 153-719.

TRUNKHAHN SZÖVET
ÖNMAGÁT AJÁNlja...

*Közvetlen
a gyártólvasároltjon
gyapjúszövetet!*

KÉRJEN MINTÁKAT
TARTÓSSÁGI GARANCIA

ELADÁS: IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-Ú. 8. VI. TERÉZ-KRT. 8.

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS KÉZBEN LEVŐ EGYETLEN POSZTÓGYÁRA!

Budai Ierakata

Margit-krt. 50.

Ápoljuk a jó zenét! Zene ápolás — lelki ápolás

Közismert és a legjobb

Harmóniumok

nemes orgonahanggal házi használatra, iskolák-, dalárdák-, templomoknak.
Magyarországban vezető harmóniumcég, legnagyobb harmóniumraktár:

Hörl Nándor

Budapest, II., Török-utca 8. szám.

Telefon: 516-52 — Fizetésakadvezmény! — Sürgöncim: Harmonbör.

Terciárius naptár 1939 március hóra.

3. A Szt. Keresztút titkainak ünnepe. Elsőpéntek. **ÁF. TBvil.**
5. Szt. Keresztről nev. Szt. János-József I. r. hv. **TBvil.**
6. Szt. Koléta II. r. szűz **TBvil.**
9. Bolognai Szt. Katalin II. r. szűz **TBvil.**
18. Szt. Szalvátor I. r. hv. **TB.**
19. Szt. József, Jézus nevelőatyja **ÁF. TBvil.**
(Ünneplése nagybőjt IV. vasárnapja miatt márc. 20-án lesz.)
22. Szt. Benvenút pk. I. r. hv. **TBvil.**
25. Gyümölcsoltó Boldogasszony **ÁF. TB.** (Nincs bőjt).
26. Kadixi B. Didák-József I. r. hv. **TBvil.**
28. Kap. Szt. János I. r. hv. **TBvil.**
30. Regal. Szt. Péter I. r. hv. **TBvil.**

Erénygyakorlat erre a hónapra: Olvassunk naponta egy-két sort Jézus Krisztus szenvedésének történetéből, és őszintén igyekezzünk a kapott megvilágítások szerint magunkat átalakítani. Sokszor hangozzék fülünkbe Izaiás próféta szava: **Nem becsültük Öt!**

Terciárius naptár 1939. április hóra.

2. Virágvasárnap. **ÁF.**

4. Filadelfiai Szent Benedek I. r. hv. **TBvil.**

Általános feloldozás: egész nagyhéten vagyis 3, 4, 5, 6, 7, 8. (Nagycsütörtökön **TB.** is.)

8. Nagyszombaton déli 12 órakor megszűnik a bőjt.

9. **Húsvétvasárnapja. ÁF. TB.**

16. **Fehérvasárnap.** A fogadalom megújításának napja. **TB.**

21. Parzham Szent Konrád I. r. hv. **TB.**

23. Assisi B. Egyed I. r. hv. **TB.**

24. Sigmaringeni Szent Fidél I. r. vt. **TBvil.**

25. Szent Márk ev. (búzaszentelés). Stációbúcsú. **TBvil.**

26. Szent József, az Egyház védőszentje. **TBvil.**

28. B. Luchéziusz III. r. (első terciárius) **TBvil.**

30. Cottolengo Szent Benedek I. r. hv. **TB.**

Erénygyakorlat: Bármilyen bajukban hozzám kiáltanak, meghallgatom őket és mindenkor oltalmazójuk leszek. — Így imádkozik az Egyház Szent József oltalma ünnepén. — Majd így folytatja: Szerezd meg, József, hogy útnakat ártatlanul és mindig a te oltalmaid alatt futhassuk meg. — Szent Ferenc fiai legyenek rajta, hogy Szent Józsefet necsak így, hanem mint a jó halál védőszentjét is mindenki tisztelje. Ez igen fontos apostolkodás.

A Ferences Közlöny előfizetési ára:

Magyarországon negyedévre 0'90 P, Romániában és Csehszlovákiában egy évre 5'— P, Jugoszláviában egy évre 50'— dinár, Amerikában egy évre 1'50 dollár. — Megjelenik havonta elsején.

Egyes szám ára: 30 fillér.

Lapzárta minden hó 12-én. — Megrendeléseket, reklamációkat a FERENCES KÖZLÖNY kiadóhivatala címére: Budapest, XII., Heinrich István-utca 3-5. kéziratosokat és a lap szellemi részére vonatkozó leveleket pedig a FERENCES KÖZLÖNY szerkesztősége címére ugyanoda kell küldeni. — Kéziratokat nem adunk vissza. Lapunk közleményeit, cikkeit csak a szerkesztő külön engedélyével szabad más lapban megjelentetni, akkor is csak lapunkra való hivatkozással.

Postaicsekklapunk száma: 51.581. Telefonszám: 165-626.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: P. MAJSZAI MÓR OFM szentföldi biztos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, XII., Heinrich István-u. 3-5.

Kiadótulajdonos: A Kapisztrán Szent Jánosról nevezett ferences rendtartomány.